

Легендарная Брэсцкая крэпасць днём адзначыла сваё 170-годдзе. Удзельнікі ваенна-гістарычнага клуба наладзілі з гэтай нагоды своеасаблывае тэатральнае прадстаўленне.

Беларуская хакейная дружина на беразе Фінскага заліва будзе спрабаваць злавіць птушку ўдачы ў складзе «вялікай васьмёркі» — зборных Фінляндыі, Канады, ЗША, Швейцарыі, Славакіі, Францыі і Казахстана.

Юраўскі карагод у гэтым куточку Убарскага Палесся — не проста малітва, звернутая да паганскага бога, які спрыяе земляробству, а сапраўднае рытуальнае дзейства.

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

ПРЭЗІДЭНТ ПАТРАБУЕ МАКСІМАЛЬНА ЗМЕНШЫЦЬ КОШТ БУДАЎНІЦТВА І РЭКАНСТРУКЦЫІ ЖЫВЁЛАГАДОЎЧЫХ ФЕРМ БЕЗ УРОНУ ДЛЯ ЯКАСЦІ

Будаўніцтва і рэканструкцыю жывёлагадоўчых ферм у Беларусі неабходна зрабіць максімальна таннейшымі без ўрону для іх якасці. Аб гэтым кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка заявіў 4 мая ў час паездкі ў Чэрвенскі раён Мінскай вобласці.

Прэзідэнт наведаў малочна-тварную ферму «Чарнава» філіяла «Агра-Бокс-Зэатэх» беларуска-італьянскага сумеснага прадпрыемства «Унібокс». Гаворачы аб будаўніцтве і тэхнічным перааснашчэнні малочна-тварных ферм, кіраўнік дзяржавы падкрэсліў: «Нам не патрэбна сярэдняя па цане ферма. Нам патрэбна самая танная». Аднак пры гэтым «недапушчальна спрашчацца» і змяніцца кошт будаўніцтва ў выніку адмовы ад новых высокаэфэктывых тэхналогій на карысць састарэлых.

Паводле слоў Аляксандра Лукашэнкі, гадоўнае цяпер — хутчэй перавесці жывёлу, асабліва дойны статак, з памяшканняў ферм, якія не адпавядаюць сучасным патрабаванням. «Гэта здароўе жывёл, зусім іншая якасць малака. Трэба хутчэй жывёлу забраць з дрэнных ферм», — сказаў Прэзідэнт. Ён адзначыў, што «стандарты, якія прымяняюцца да якасці вырабляемай у Беларусі малочнай прадукцыі, ужо вышэйшыя за еўрапейскія, і гэта агульнапрызнана».

Кіраўнік дзяржавы лічыць, што пры будаўніцтве і рэканструкцыі малочна-тварных ферм магчымы і нейкі прамежкавы варыянт. «Але гэта не значыць, што мы будзем узводзіць часовыя збудаванні. І менш паказуць», — запатрабаваў Аляксандр Лукашэнка, адзначыўшы, што таксама неабходна арганізаваць належную тэхналогію ўтрымання жывёлы.

На малочна-тварнай ферме «Чарнава» Аляксандр Лукашэнка азнаёміўся з тэхналагічным працэсам вытворчасці малака ў новых жывёлагадоўчых памяшканнях, пабудаваных на сучасных ачынных тэхналогіях.

«Сёння ў нас вал жадаючых атрымаць гаспадарку, атрымаць і прадаць малака, мяса. Таму што рынкі Казахстана і Расіі адкрыліся, прадаваць куды хочаш, — сказаў кіраўнік дзяржавы. — Я стрымана пакулі да гэтага стаўлюся, але людзям, якія ў нас пачалі працаваць, сябе паказалі, і гэта нашы людзі, трэба прапаноўваць пашырацца».

«Уся рэнтабельнасць тут, у гэтай зямлі. Таму яму (інвестару) трэба даваць нармальную гаспадарку, каб ён займаўся сельскагаспадарчым бізнесам, зарабляў», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

«Вось вам, калі ласка, прыватызацыя ў сельскай гаспадарцы: спакойна, нікога не напружваючы, у сялян участкі не адбіраем, зарплата ў іх у тры разы павышаецца», — заўважыў кіраўнік дзяржавы.

Як праінфармаваў Прэзідэнт, у вёску побач з гаспадаркай пачалі вяртацца жыхары. «Вось гэта наш шлях, калі людзі сюды цягнуцца, нармальна жывуць, зямля апрацоўваецца. Таму трэба такім (як кіраўнік «Унібокса»), не баючыся, адаваць гаспадарку», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўніку дзяржавы таксама далажылі аб ходзе веснавых палевых работ у Беларусі. Аляксандр Лукашэнка запатрабаваў значна паскорыцца ў сувязі з тым, што з-за ўмоў надвор'я ў з'яўрагу рэгіёнаў яшчэ не выйшлі на запланаваныя паказчыкі. Акрамя таго, Прэзідэнт чарговы раз звярнуў увагу як губернатара Міншчыны, так і кіраўнікоў іншых рэгіёнаў краіны на неабходнасць стварэння належных умоў для захоўвання ўгнаенняў. Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што пралятаючы на верталёце над некаторымі раёнамі, ён бачыў факты бесгаспадарчасці ў гэтым пытанні.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ПАВІНШАВАЎ КАЛЕКТЫЎ РЭДАКЦЫІ ГАЗЕТЫ «ПРАВДА»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка павіншаваў калектыв рэдакцыі і чытачоў газеты «Правда» са 100-годдзем з дня выхаду першага нумара гэтага выдання.

«На старонках вашага легендарнага выдання адлюстравана генеральная гісторыя і жыццё вялікай краіны з яе перамогамі, дасягненнямі і цяжкасцямі. Прыемна, што і сёння «Правда» захоўвае свой высокі ўзровень прафесіяналізму, рэпутацыю аднаго з вядучых расійскіх сродкаў масавай інфармацыі», — гаворыцца ў павіншаванні.

«Мы высока цэнім аб'ектыўнасць і добразычлівасць асвятлення сучаснай сітуацыі ў Беларусі. Упэўнены, што і надалей творчы калектыв газеты будзе сілай аўтарытэтнага друкаванага слова садзейнічаць развіццю інтэграцыйных працэсаў і ўмацаванню саюзніцкіх адносін паміж нашымі краінамі», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

ПЕРАМАГЛА НАДЗЕЯ!

На здымку: Надзея ДРЫЛА, Надзея РАСОЛЬКА (НИКАЛАЕВА), Марына БЕГУНКОВА.

«Звязда», як вядома, жаночага роду. І ён, чароўны пол, прадстаўлены ў старэйшай беларускай газеце прыгожымі, надзейнымі, працавітымі каляжанкамі, так і ад іх прафесійнай ушнасці, руплівасці ў немалой ступені залежыць імідж нашага выдання. Калі чытачы чакаюць «Звязду» як даўноўсю сярброўку, дарэдцу — у гэтым і іх немалая заслуга, нашых прыгожых супрацоўніц.

Можа, таму і не выпадкова, што сёлета менавіта яны — Надзея, Марына і Надзея — наміраваліся ад «Звязды» на VIII Нацыянальны конкурс друкаваных СМІ «Залатая Літара».

Сярод амаль 250 заявак, што былі пададзены на ўдзел у ім з усёй краіны, «пальму першынства» ў намінацыі «Лепшыя матэрыялы сацыяльнай тэматыкі» вырашыла аспрэчыць рэдактар аддзела сацыяльных праблем Надзея ДРЫЛА, у намінацыі «Лепшы фотакарэспандэнт» — вядучы фотакарэспандэнт Марына БЕГУНКОВА, у намінацыі «Лепшы аглядальнік» — рэдактар аддзела адукацыі Надзея РАСОЛЬКА (творчы псеўданім Надзея НИКАЛАЕВА).

Ужо адбылося пасяджэнне журы, падчас якога былі вызначаны лаўрэаты конкурсу, але інтрыга захоўвалася практычна да самага апошняга — да моманту цырымоні ўзнагароджвання журналістаў рэспубліканскіх і рэгіянальных СМІ ў Нацыянальнай бібліятэцы.

Адзін за адным пераможцы ў намінацыях атрымліваюць дыпламы і памятнікі з знакамі — сімваламі конкурсу — «Залатую Літару». Кветкі, апладысменты, віншаванні ўсім калегам! Дыпламы ў намінацыях «Лепшыя матэрыялы сацыяльнай тэматыкі» і «Лепшы фотакарэспандэнт» уручаюцца Надзеі ДРЫЛЕ і Марыне БЕГУНКОВАЙ. «Залатую Літару» ў намінацыі «Лепшы аглядальнік» за асвятленне праблем адукацыі атрымлівае Надзея РАСОЛЬКА (Надзея НИКАЛАЕВА)! Вінуем калег, зычым ім далейшых прафесійных поспехаў: цікавых тэм, вострага яра і удалага кадра!

Сяргей СТАРЫНАЎ.

МІХАІЛ МЯСНІКОВІЧ ДАРУЧЫЎ ВЫРАШЫЦЬ ПЫТАННІ КАДРАВАГА ЗАБЕСПЯЧЭННЯ СІСТЭМЫ АГУЛЬНАЙ СЯРЭДНЯЙ АДУКАЦЫІ

Прэм'ер-міністр Беларусі Міхаіл Мясніковіч даручыў Мінадукацыі і зацікаўленым міністэрствам і ведамствам вырашыць пытанні кадровага забеспячэння сістэмы агульнай і сярэдняй адукацыі. Аб гэтым ён заявіў 4 мая на пасяджэнні Прэзідыума Саўміна, дзе разглядаўся ход выканання праграмы развіцця агульнай сярэдняй адукацыі Беларусі на 2007—2016 гады, перадае БЕЛТА.

Паводле слоў кіраўніка ўрада, у асобных рэгіёнах адчуваецца недахоп кадраў у школах. «Калі глядзіш матэрыялы, бачыш: не халае настаўніку інфарматыкі, фізікі, матэматыкі, замежнай мовы, — канстатаваў ён. — Сістэма для сябе рыхтуе кадры і рыхтуе недастаткова, не працуе над замацаваннем гэтых кадраў».

Міхаіл Мясніковіч адзначыў, што пытанні кадровага забеспячэння, павышэння якасці адукацыі, абсталявання ўстановаў адукацыі, асабліва пытанні развіцця сучаснага інфармацыйнага асяроддзя, патрабуюць больш увагі. «Мы павінны ісці ў нагу з часам і нават з пэўным апрадэжэннем у гэтым плане», — падкрэсліў ён.

Аналізуючы вынікі выканання праграмы развіцця агульнай сярэдняй адукацыі ў Беларусі з пункту гледжання фінансавання яе мэрпраймстваў, прэм'ер-міністр звярнуў увагу, што толькі рэспубліканскі бюджэт выканаў свае абавязальнасці па праграме. «Калі гаварыць пра абласныя і мясцовыя бюджэты, то, на жаль, гэта толькі 20 працэнтаў. Горш за ўсё выглядаюць Віцебская і Брэсцкая вобласці (у два разы ніжэй за гэты ўзровень)», — канстатаваў ён. У абласных бюджэтах знаходзяцца сродкі для падтрымання тых ці іншых праектаў, стварэння і мадэрнізацыі вытворчасці, будаўніцтва, аднак адукацыі ўдзяляецца недастаткова ўвагі. Разам з тым, на думку Міхаіла Мясніковіча, гэта пытанне патрабуе вырашэння наўраўне з іншымі.

ЖУРНАЛІСТЫ ПАВІННЫ ЁМЕЦЬ ПРАВІЛЬНА РАСПАРЭДЖАЦА СІЛАЙ ДРУКАВАНАГА СЛОВА

Журналісты павінны ў поўнай меры ўсведамляць сілу друкаванага слова і ўмець распараджацца ёю. Такое меркаванне выказаў 4 мая першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Аляксандр Радзькоў, уручаючы ўзнагароды пераможцам VIII Нацыянальнага конкурсу друкаваных СМІ «Залатая Літара», перадае БЕЛТА.

«Вельмі важна, каб журналісты разумелі сілу друкаванага слова і адказнасць за яго», — падкрэсліў Аляксандр Радзькоў. Не менш важна, на яго думку, умение журналістаў правільна распараджацца сілай слова і працаваць на павышэнне аўтарытэту свайго выдання, мудра карыстацца сваімі прафесійнымі навыкамі для паліпашэння жыцця ў краіне.

У сваю чаргу старшыня журы конкурсу, старшыня Саюза пісьменнікаў Беларусі Мікалай Чаргінец адзначыў, што з году ў год расце колькасць работ, прадстаўленых на конкурс, паліпашаецца іх якасць. Пры вызначэнні пераможцаў конкурсу ў журы разгараюцца гарачыя спрэчкі, таму што выбіраць даводзіцца сярод вельмі разнапланавых журналісцкіх прац. Мікалай Чаргінец лічыць, што ў наступным годзе журы трэба больш смела заахвочваць асобных журналістаў за аўтарскія матэрыялы, і абяцае, што ў будучым павялічыцца колькасць намінацый конкурсу.

Урачыстая цырымонія ўзнагароджвання пераможцаў VIII Нацыянальнага конкурсу друкаваных СМІ «Залатая Літара» прайшла 4 мая ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі. Асноўнай мэтай Нацыянальнага творчага конкурсу СМІ з'яўляецца ўсямернае садзейнічэнне развіццю друкаваных сродкаў масавай інфармацыі, актуалізацыя значных тэматычных напрамкаў дзейнасці друкаваных СМІ па рэалізацыі дзяржаўнай інфармацыйнай палітыкі, павышэнне прафесійнага і ідэйна-мястоўнага ўзроўню СМІ, стымуляванне творчай дзейнасці журналістаў і іншых творчых работнікаў, занятых у працэсе вытворчасці друкаваных выданняў.

ДА ВЕДАМА ЧЛЕНАЎ САВЕТА РЭСПУБЛІКІ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ 8 мая 2012 года ў 09:00 у зале пасяджэнняў Савета Рэспублікі (вул. Чырвонаярмейская, 4) адбудзецца пасяджэнне васьмай сесіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь чвэрцірага склікання.

Фінансавы тыдзень

ДОЛАР ПРАЦЯГВАЕ РАСЦІ

У «амерыканца» нечакана «паднялася тэмпература», але па выніках тыдня хвароба была не такой моцнай.

Долар пасля пад'ёму адразу на 1,5% у чэрвер увогуле на фініш прыйшоў толькі з падабражэннем на 70 рублёў (плюс 0,9%) да 8120. Еўра дадаў 50 рублёў (плюс 0,5%) і каштуе 10670. Да 274,5 рубля апусціўся расійскі рубель, які патаннеў усяго на 0,5 (мінус 0,2%).

Усвеце ж вызначылі самую моцную банкі. У топ-10 рэйтынгу часопіса «Bloomberg Markets» увайшлі шты сінгапурскай і чатыры канадскія банкі. Такія магучыя пазіцыі канадскіх банкаў выклікаю, на думку экспертаў, высокім узроўнем капіталу, кансерватыўнай культурай крэдытавання і жорсткім наглядам з боку адзінага рэгулюючага органа. Там заўсёды адкавалі грошы ў рэзервы на пакрыццё магчымых страт. Можа, калі б усе так рабілі, фінансавы крызіс быў бы не такім моцным. Дарэчы, аб крызісе: міжнароднае рэйтынгавае агенцтва «Standard & Porgs» павысіла крэдытны рэйтынг Грэцыі і дала стабільны прагноз. Дэфолту пазбегнуць змаглі.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ

ГРАФІК ВЫПЛАТЫ ПЕНСІЙ У БЕЛАРУСІ СКАРЭКТАВАНЫ У СУВЯЗІ СА СВЯТКАВАННЕМ 9 МАЯ

Графік выплаты пенсій у Беларусі скарэктаваны ў сувязі са святкаваннем Дня Перамогі, паведамілі БЕЛТА ў РУП «Белпошта». Датармінованая выплата пенсій (дапамог) за 9 мая пачнецца ў аддзяленнях паштовай сувязі Мінска з 5 мая, у гарадскіх аддзяленнях паштовай сувязі Брэсцкай вобласці і Магілёва — з 7 мая, а ў аддзяленнях паштовай сувязі Віцебскай, Гомельскай, Гродзенскай, Мінскай, Магілёўскай і сельскіх аддзяленнях паштовай сувязі Брэсцкай вобласці — з 8 мая. 9 мая будзе функцыянаваць толькі дзяржаўныя аддзяленні паштовай сувязі.

ЯКІМ БУДЗЕ ГРАФІК РАБОТЫ ТРАНСПОРТУ 9 МАЯ?

9 мая рэгулярныя рэйсы па міжгародніх маршрутах будучы выконвацца па графіках будных дзён (серады). Гаворка ідзе пра тых з іх, якія абслугоўваюцца дзяржаўнымі прадпрыемствам «Мінсктранс». Калі ж гаварыць пра рэгулярныя рэйсы па прыгарадных маршрутах, дык 8 мая яны будучы выконвацца па раскладзе пятніцы, 9 мая — па графіку нядзельных дзён.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

ЕЎРАКАМІСАРЫ АБВЯСЦІЛІ БАЙКОТ ЕЎРА-2012 ВА УКРАЌНЕ

Члены Еўракамісіі вырашылі байкаваць чэмпіянат Еўропы па футболе ва Украіне з-за палітычнай сітуацыі ў гэтай краіне ў цэлым і сітуацыі з экс-прэм'ерам Юліяй Цішчанка ў прыватнасці, паведаміла ў пятніцу еўракамісар па пытаннях спорту Андрула Васіліу. «Я падзяляю гэтую занепакоенасць і таму прыняла рашэнне ў якасці еўрапейскага камісара, які адказвае за спорт, што ў гэтых умовах для мяне з'яўляецца неэтачным прысутнічаць на любых матчах, якія будуць праводзіцца ва Украіне. Гэты пункт гледжання падзяляе і старшыня, і іншыя члены Еўрапейскай камісіі», — гаворыцца ў заяве Васіліу.

У ПАЛАНЗКЕ АБКЛАЛІ ПАДАТКАМ АДПАЧЫВАЛЬНІКАЎ

На літоўскім курорце Паланга вырашылі спяганяць падатак з адпачываючых, паведаміла Delfi.lt. Адпаведнае рашэнне прыняў мясцовы гарсавет. Ужо з 1 чэрвеня турысты, якія спыніліся ў Паланзе ў гасцініцы або на здымнай кватэры, павінны будучы плаціць дадаткова па адным ліце (каля 30 еўрацэнтаў) за ноч. Сабраныя грошы будуць накіраваны ў гарадскі бюджэт. Раней у мэрыі горада адзначалі, што грошы будуць спяганяцца і з тых, хто спыняецца ў дамах адпачывальнікаў і іншых падобных устаноў. Падатак, як адзначаецца, не будучы спяганяць з дзяцей ва ўзросце да 10 гадоў, а таксама з пацыентаў бальніц і рэабілітацыйнага цэнтру.

САМАЯ СЭКСУАЛЬНАЯ ЖАНЧЫНА Ў СВЕЦЕ — СПЯВАЧКА ТУЛА

Топ-100 самых сэксуальных жанчын планеты Зямля за 2012 год па версіі мужчынскага часопіса FHM, узначалі 23-гадовая брытанская спявачка Туліза (Тула) Кантастаўлас, дачка ірландкі і грэка-кіпрыйца, піша NEWSru Ізраіль. Тым часам актрыса і мадэль Розі Хантынгтан-Уайтлі, якая ўзначальвала леташні рэйтынг самых сэксуальных жанчын, на гэты раз заняла толькі 18 месца. Другое месца ў спісе дасталася брытанскай спявачцы Шарылі Коўл. А «бронзу», як і ў мінулым годзе, атрымала спявачка Рыяна.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

МАХАЧКАЛА: АД 30 ДА 100 КІЛАГРАМАЎ У ТРАЦІЛАВЫМ ЭКВІВАЛЕНЦЕ, 13 ЗАГІНУЛЫХ

Нацыянальныя антытэрарыстычныя камітэты паведамілі, што магучыя дзвюх выбуховых прылад, якія спрацавалі на паліцэйскім пасту ў Махачкале і якія забралі жыцці 13 чалавек, складала 30 і 50 кілаграмаў у трацілавым эквіваленце. Паводле інфармацыі паліцыі, на месцы двойнога тэракту знойдзены фрагменты цел, якія могуць належаць тэрарыстам-смартоўнікам. У той жа час у МУС іншыя ацэнкі: магучыя другой бомбы, якая была начынена паражальнымі элементамі, складала каля 100 кілаграмаў у трацілавым эквіваленце. У выніку дзвюх выбухаў загінулі 12 чалавек, каля 90 дастаўлены ў бальніцы горада. Сярод загінулых і пацярпелых — супрацоўнікі МУС, МУС Расіі і цывільныя асобы. Раней крыніца ў славых структурах рэспублікі паведаміла аб 13 загінулых і амаль 110 параненых пры выбухах.

КОРАТКА

У Беларусі за 2011 год грашовую дапамогу на аздараўленне атрымалі 22,7 тыс. інвалідаў і ўдзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны. Затраты на гэты мэты з рэспубліканскага бюджэту перавысілі 18 млрд, паведамілі БЕЛТА ў Міністэрстве працы і сацыяльнай абароны. У адпаведнасці з загадаўствам Героі Савецкага Саюза, поўныя кавалеры ордэна Славы, непрацуючыя інваліды і ўдзельнікі Вялікай Айчыннай вайны маюць права на атрыманне грашовай дапамогі на аздараўленне ў памеры 10 базавых велічынь — у выпадку, калі яны не скарысталіся правам на бясплатную сапатрыяна-курортную птуцёўку.

У Беларусі захоўваюцца спрыяльныя ўмовы для працягнення веснавых палевых работ, паведамілі БЕЛТА ў аддзеле аграметэаралагічных прагнозаў Рэспубліканскага гідромэтеацэнтру. На большай частцы краіны верхні 10-сантыметровы пласт глебы знаходзіцца ў умерана вільготным стане. Сярэдняя тэмпература верхняга пласта глебы складае плюс 13-18 градусаў, у паўднёвай зоне — 19-21 градус цяпла.

ЦІ АБУРАЕ ВАС ПАРКОЎКА ПРЫВАТНЫХ АЎТО НА ТРАТУАРАХ?

Руслан Шайкін, кансультант праектаў грамадскай арганізацыі «Ахова птушак Бацькаўшчыны»:

— Так, я не разумею тых аўтападальнікаў, якія ставяць свае «колы» на газонах, тратуарах ці на дзіцячых пляцоўках. І ў мяне ёсць машына, але я лепш прайдуся лішнімі 10—15 хвілін... Аўтамабіляў у жыхароў гарадоў стала значна больш. У Мінску пытанне паркоўкі ператвараецца ў сур'ёзную праблему. Аўтастанкі будаваць трэба, але пажадана не рабіць гэта за кошт скарачэння плошчаў зялёнай зоны.

Алена Снітко, юрысконсульт прыватнай фірмы, г. Мінск:

— Абурае — гэта не тое слова. Мне здаецца, што ў асобных уладальнікаў «жалеза» ўвогуле няма сумлення. Машыны часам ставяць такім чынам, што дзедзі з пад'езда жыльчых дамоў вымушаны высоквокаць адрозу на дарогу. З такімі паўшалнікамі трэба змагацца ўсім і заўсёды. І рабіць гэта няцяжка. Любы жыхар дома мае права выклікаць супрацоўніка ДАІ, які павінен будзе склаці пратакол аб адміністрацыйным парушэнні. У гэтым выпадку парашалніка могуць папярэдзіць ці аштрафаваць на 1 базавую велічыню. Больш за тое, калі парашалнік правілі стварэння адсутнічае на месцы, а яго машына стварае сітуацыю з пагрозай бяспекі грамадзян, тады машыну могуць прымусова адбуксаваць на штраф-стаянку.

Юрыі Пудышаў, чэмпіён СССР 1982 года па футболе:

— Машыны на тратуарах — гэта сапраўднае прававое выкліканне ў нашай сталіцы. Іх у нашых дварах ужо столькі, што паветраныя масты будаваць трэба. Міліцыянеруў выклікаць да кожнай машыны? Можа, і так, але тады штат міліцыі трэба будзе павялічыць у некалькі разоў. А ў Маскве, напрыклад, на шкло такіх машын спецыяльныя паперкі наклевалі. Каб былі маладзейшы, то, мабыць, колы ім бы праклоўць... Аднак гэта не наш метады...

Падрыхтаваў Сяргей КУРКАЧ.

ПАДАРУНАК ВЕТЭРАНАМ ДА ДНЯ ПЕРАМОГІ

Дзяржава зрабіла падарунак ветэранам да 67-й гадавіны Вялікай Перамогі. Так заявіла міністр працы і сацыяльнай абароны Беларусі Марыяна Шчоткіна на ўрачыстай цырымоні адкрыцця лясчэна-аздараўленчага корпуса ДУ «Распубліканскі інтэрнат ветэрануў вайны і працы», што адбылася ў пятніцу, 4 мая.

Адкрыццё двухпавярховага лясчэна-аздараўленчага корпуса з басейнам, саунай, наборам сучаснага абсталявання для лясчэна і рэабілітацыі дазволіць аказваць ветэранам вайны і працы больш шырокі спектр сацыяльна-рэабілітацыйных паслуг. Тут ёсць душ Шарко і падводны душ-масаж, абсталявана памшанне для галатэрапіі, якія імгненна прыродную солеваю пячору. Да паслуг ветэрануў, якія пражываюць тут, — спартыўная зала, абсталяваная ў адпаведнасці з сучаснымі патрабаваннямі. За 2008—2011 гады на будаўніцтва корпуса было накіравана 10,9 млрд рублёў.

Распубліканскі інтэрнат ветэрануў вайны і працы, што знаходзіцца ў пасёлку Ждановічы Мінскага раёна, займае асаблівае месца ў распубліцы. Ён быў пабудаваны ў 1974 годзе па ініцыятыве П.М. Машэрава і на праме ўз'яўлення лепшай у краіне стацыянарнай установай сацыяльнага абслугоўвання. У інтэрнаце пражываюць заслужаныя людзі, якія ўнеслі важкі ўклад у абарону Радзімы ў гады Вялікай Айчыннай вайны і развіццё народнай гаспадаркі краіны ў мірны час.

Зараз у ім знаходзіцца 163 чалавекі, з іх 12 інвалідаў Вялікай Айчыннай вайны, 45 удзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны, 8 працаўнікоў тылу, 10 былых вязняў фашысцкіх канцлагераў, 3 зямлі загінулых у гады Вялікай Айчыннай вайны, 85 ветэрануў працы. Сямейным парам тут вылучаецца асобны блок з двух пакояў з усімі выгодамі, адзіночкам — па асобным пакоі кожнаму ў такім блоку. У жылых пакоях ёсць усе выгоды, халадзільнікі і тэлевізары, гарадскія тэлефоны. Сярэдні ўзрост тых, хто пражывае ў гэтай установе, — 83 гады.

«Гэтыя людзі шмат бачылі, перажылі, сама магчымасць стасунку з імі — унікальная для маладога пакалення», — упэўнена Марыяна ШЧОТКІНА. А намеснік прэм'ер-міністра Анатоль Тозік, які прысутнічаў на цырымоні адкрыцця, назваў іх «златымі фондамі нацыі».

Паводле слоў віцэ-прэм'ера, у краіне сёння пражываюць 21500 удзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны і крыху больш за 30 тысяч ветэрануў. «Мы ўсіх іх ведаем персанальна. Сярод іх няма нікога, хто быў бы забыты. Нам не сорамна перад ветэранамі вайны, у Беларусі магчымасць дзяржаўнай сацыяльнай падтрымкі выкарыстоўваецца максімальна», — заявіў Анатоль Тозік.

Акрамя таго, дзяржава робіць усё, што ў яе сілах, каб палепшыць якасць жыцця ўсіх пажылых людзей.

Святлана БУСЬКО.

СВЯТА ПРойДЗЕ ПАД ВІДЗНАЗІРАННЕМ

Летась у святочных мерапрыемствах 9 мая ўзялі ўдзел каля 1,1 млн нашых грамадзян і гасцей краіны. Мяркуюцца, што сёлета не меншая колькасць людзей лаждае далучыцца да святкавання Дня Перамогі.

Паколькі самая значная і масавая падзея па традыцы адбудуецца ў сталіцы, то і самая сур'ёзная мера бяспекі прадугледжаны менавіта тут. Паводле слоў першага намесніка начальніка ўпраўлення аховы правапарадку і прафілактыкі Міністэрства ўнутраных спраў Беларусі Івана КУБРАКОВА, усе месцы правядзення масавых мерапрыемстваў, а таксама прылеглыя да іх тэрыторыі, месцы масавага адпачынку, асабліва тыя, што бліжэй да вадаёмаў, будуць узятыя органамі ўнутраных спраў пад асаблівы кантроль. Падчас правядзення ранішняга шэсця каля Палаца спорту і ў парку Перамогі будзе ажыццяўляцца кантрольна-прапускны рэжым. Пропуск гледачоў будзе арганізаваны з абавязковым аглядам ручнымі і стацыянарнымі металадэтэктарамі. Зразумела, забароненыя прадметы першапачаткова не варта браць з сабой. Акрамя таго, каб не абцяжарваць пропуск усіх ахвотных і не перашкаджаць іншым атрымліваць асалоду ад гулянняў, не рэкамендуецца наведваць масавыя мерапрыемствы на веласіпэдах або спалучаць такі паход з выгулам хатняй жывёлы. У месцах правядзення масавых мерапрыемстваў органы міліцыі будуць ажыццяўляць відэазапісы.

У Дзяржаўтінспекцыі зараз плануецца схему абмежавання руху. Вядома, што ён будзе абмяжоўвацца раніцай, падчас правядзення святочнага шэсця, на участку вуліц Энгельса — Казлова. А ўвечары падчас правядзення салюту ў раёне парку Перамогі рух аўтатранспарту абмяжоўваць не плануецца.

Ва ўзмоцненым рэжыме будуць працаваць у святочны дзень і ўсе арганізацыі аховы здароўя. У сталіцы для медыцынскага забеспячэння плануецца задзейнічаць 37 бригад хуткай меддапамогі (10 з іх — рэзервовыя) і 16 урачэбна-спартыўных бригад ад паліклінік. Плюс адзін перасоўны аптэчны пункт, перасоўны рэзерв з насілкамі і два санітарныя аўтамабілі для даставы прапаратаў крыві ў арганізацыі аховы здароўя. У дзевяці гарадскіх клінічных бальніцах, якія аказваюць кругласутачную экстраную меддапамогу, дадаткова арганізавана дзяжурства на працоўных месцах урачоў-анэстэзіялагаў-рэаніматологаў, медсясцёр-анэстэзіяк, урачоў-хірургаў і аперацыйных медсясцёр. Прадугледжана ўзмацненне дзяжурна-дыспетчарскай службы станцыі хуткай меддапамогі. Медыцынскае забеспячэнне ў раёнах горада будзе арганізавана мэдработнікамі ад тэрытарыяльных паліклінік.

Міністэрства аховы здароўя заклікае ўсіх грамадзян апранацца на надвор'і і не злоўжываць алкаголем (як вядома, зараз не прадугледжаны меры па абмежаванні продажу алкагольных напояў у святочны дзень), а шануюных ветэрануў просіць дабрацца да месцаў правядзення мерапрыемстваў не пешшу, а на транспартных сродках.

Святлана БАРЫСЕНКА.

МОМАНТ ІСЦІНЫ ДЛЯ СТАРОЙ КРЭПАСЦІ

Легендарная Брэсцкая крэпасць днямі адзначыла сваё 170-годдзе. Удзельнікі ваенна-гістарычнага клуба наладзілі з гэтай нагоды своеасаблівае тэатральнае прадстаўленне. На пляцы маршэрава-лі воіны ў форме розных эпох і розных армій — так, што служылі ў крэпасці, абаранялі яе.

Фота Аляксандра ІВАНОВА

што можна было — фарты, казармы, — узявалі.

З'явілася нагода згадаць гісторыю магутнай «фартэцыі» Расійскай імперыі. Менавіта імператар Мікалай I ў 1830 годзе ўзгадніў і ўхваліў праект узвядзення крэпасці ў Брэст-Літоўску, праз тры гады манарх асабіста зацвердзіў план будаўніцтва. Тады і пачаліся падрыхтоўчыя земляныя работы. А ў чэрвені 1836 года быў урачыста закладзены першы камень будучай цытадэлі. У падмурку казармы тады замуравалі памятную дошку і куфрак з манетамі — іх знайшлі ў 1953 годзе пры разборы завалаў... А 26 красавіка 1842 года над крэпасцю ўзнялі сцяг і правялі парад, што азначала ўступленне яе ў строй дзюэчы.

За шэсць гадоў ваеннага будаўніцтва ўзялі небывалы фарпост. Галоўным умацаваннем крэпасці стала двухпавярховая казарма працягласцю 1,8 кіламетра з шэрагам праязных вярот. Таўшчыня сцен казармы дасягала двух метраў. У іх былі прарэзаны шматлікія байніцы і амбразуры. З трох бакоў цытадэль прыкрывалі ўмацаванні — Цярэспальскае, Кобрынскае і Вальнскае. І абаранялі дзясятметровыя земляныя валы з будаванымі ўнутры цаглянымі казематамі, перад якімі былі выкапаны каналы, запоўненыя вадой. Крэпасць выглядала магутнай і на той час непрыступнай. Праўда, яе ўзялі на месцы старажытнага Брэста, які фактычна зруйнавалі, папярэдне прымушова адсяліўшы жыхароў... Але гэта ўжо іншая гісторыя.

Да пачатку Першай сусветнай вайны крэпасць уяўляла сабой фартыфікацыйны комплекс, які дзавалюў гарнізону ў выпадку асады пратрымацца 8 месяцаў. Але тады скарыстаць магчымасці аб'екта не давялося. Імклівае наступленне кайзеравіцкіх войскаў у 1915 годзе прымусіла прыняць рашэнне аб эвакуацыі гарнізона. У ноч з 12 на 13 жніўня рускія войскі пакінулі крэпасць і горад. Пры гэтым палічылі немэтазгодным пакідаць ворагу фарпост. Усё,

Але, як заўважыла на мерапрыемстве ў гонар 170-годдзя крэпасці намеснік дырэктара па навуковай рабоце Мемарыяльнага комплексу «Брэсцкая крэпасць-герой» Ларыса Бібік, момантам ісціны для крэпасці стаў 1941 год. Пра дні і месяцы герайчнай абароны, пра героўў крэпасці ведаюць усё. Напісаныя кнігі, створаныя фільмы. Таму едуць і едуць судзіць людзі з розных краёў і краін. Не так даўно прымалі ўдзельнікаў міжнароднага праекта

«Дарогамі Перамогі», якія пяццю аўтамабільнымі экіпажамі стартвалі з Красавіка ў Севастопалі. Маршрут сімвалічна аб'яднаў 13 гарадоў-героўў, 35 гарадоў вайскай славы і 10 гарадоў, якія ўзнагароджаны ордэнам Вялікай Айчыннай вайны і ступені. Удзельнікі аўтапрабегу пераадолелі 7 тысяч кіламетраў. А на плошчы Цырыманіялаў легендарнай цытадэлі да іх далучыліся брасцкія ветэраны і моладзь. Усе разам разгарнулі велізарнае палатно — сімвалічны сцяг Перамогі. І з ім прайшлі да Вечнага агню.

Праз колькі дзён крэпасць сустрэла ўдзельнікаў акцыі «На шляху ў Берлін», арганізаванай грамадскай арганізацыяй з С.-Пецярбурга. Да іх далучыліся і наш ветэран Юрый Тэрталь. Да іх 1945 года не быў у Берліне. Удзельнік патырытычнай акцыі віталі каля Вечнага агню крэпасці дыпламаты, кіраўнікі горада над Бугам, прадстаўнікі грамадскасці.

Напярэдадні Дня Перамогі і 22 чэрвеня традыцыйнай сталі «Днямі памяці», якія ранкам прыбываюць з Масквы ў Брэст. Не раз гасцямі крэпасці станавіліся прэзідэнты Расіі, іншыя краін, прэм'ер-міністры дзяржаў, кіраўнікі дыпламатычных мійсі.

А 9 мая, здаецца, увесь Брэст ідзе ў крэпасць. Для многіх і многіх сем'яў гэта стала сямейнай традыцыяй. І не трэба людзям ніякага дадатковага запрашэння. Хаця апошнім часам арганізавана ідуць на мітынг працоўных калектываў, педагогаў вядучых школьнікаў і студэнтаў. Але многа і тых, хто спяшаецца ў святочнае месца па закліку душы. А як жа інакш? Тут былі зроблены самы першы крок да Вялікай Перамогі.

Як заўсёды, 9 мая прыйдзе на мітынг і парад Пётр Паўлавіч Кацельнік, адзіны з абаронцаў крэпасці, які жыве ў Беларусі. Выхаванец музычнага ўзвода 44-га стралковага палка нараўне з дарослым прайшоў усе жахі і выпрабаванні лета 1941 года. Менавіта ён палічыў прататыпам аднаго з галоўных героўў фільма «Брэсцкая крэпасць» — сумеснага праекта Беларусі і Расіі. Іх, жывых сведкаў «моманту ісціны», застаецца ўсё менш. Ім — наша асабліва пашана.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ПЫТАННЕ ПАВЫШЭННЯ ПЕНСІЙНАГА ўЗРОСТУ ЗНЯТА З ПАРАДКУ ДНЯ

Аб гэтым заявіў журналістам намеснік прэм'ер-міністра Анатоль Тозік, перадае БЕЛТА.

«Пытанне павышэння ўзросту выхаду на пенсію — і такая пазіцыя кіраўніка дзяржавы — у практычнай плоскасці не стаіць і не абмяркоўваецца», — сказаў віцэ-прэм'ер. Ён нагадаў, што ўказам прадстаўлена магчымасць грамадзянам добраахвотна адкласці выхад на пенсію пасля дасягнення агульнаўстаноўленага пенсійнага ўзросту. Пры гэтым выбар застаецца за чалавекам: прадоўжыць работу без атрымання пенсіі, каб павялічыць памер сваёй пенсіі ў будучым, ці не карыстацца гэтай магчымасцю. Анатоль Тозік падкрэсліў, што пенсіі ў Беларусі выплываюцца своечасова, у поўным аб'ёме, рэгулярна павышаюцца. Так, у гэтым годзе ў адпаведнасці з указам прадугледжана чатыры перарэзкі працоўных пенсій у сувязі з ростам заробатной платы. Павышэнне памеру пенсійных выплат адбылося з пачатка года, чакаецца перарэзкі са жніўня і лістапада.

БЯСПЛАТНЫЯ ЗВАНКІ ДЛЯ ВЕТЭРАНАУ

У Дзень Перамогі удзельнікі Вялікай Айчыннай вайны атрымаюць магчымасць бесплатных тэлефонных размоў у межах краіны. Традыцыйны падарунак зробіць ветэранам РУП «Белтэлекам». Акцыя распачнецца ў 0.00 гадзін 9 мая і будзе доўжыцца да поўначы.

Бесплатныя тэлефонныя званкі можна будзе зрабіць як з хатніх тэлефонаў удзельнікаў вайны, так і з аддзяленчых сувязі, тэлефонаў шпітальюў, а таксама з тэлефонаў у сэрвісных пунктах «Белтэлекам». Заказаць бясплатныя тэлефонныя размовы ўнутры краіны з дапамогай тэлефоннага ва ўсіх гарадах і абласцях можна будзе па нумарах 8-18 (для абанентаў Брэста і Брэсцкай вобласці, Віцебска і Віцебскай вобласці, Мінска і Мінскай вобласці, Магілёва і Магілёўскай вобласці) і 8-13 (для абанентаў Гомелі і Гомельскай вобласці, Гродна і Гродзенскай вобласці, а таксама Мінска і Мінскай вобласці).

Дадатковая інфармацыя па арганізацыі бясплатных міжнародных тэлефонных размоў будзе прадстаўляцца па тэлефонах адзінай вядома-інфармацыйнай службы 153 і 130.

Надзея НИКАЛАЕВА.

ЗА БУЙНУЮ ПАРТЫЮ НАРКОТЫКАУ — 13 ГАДОў

На 13 гадоў пазбаўлення волі асуджаны грамадзянін Таджыкістан, затрыманы напрыканцы 2010 года ў Гомелі падчас перавозкі буйной партыі наркатыкаў — каля 4 кг гераніну і 1 кг гашышу.

Паводле інфармацыі УКДБ па Гомельскай вобласці, Беларускае з'яўлялася транзітным пунктам у ланцугу Афганістан — Таджыкістан — Расія — Беларусь — краіны Еўрасаюза. Рэалізаваць наркатык планавалася ў краінах Балтыі. Наркатуры ранаей быў не толькі судзімы за асабліва цяжкія, у тым ліку гвалтоўныя злачыныствы на тэрыторыі краін СНД, але і знаходзіўся ў міжнародным вышуку.

Святлана БАРЫСЕНКА.

ВЫРАТАВАЎСЯ І... ЗБЕГ

У Брэсце дзесяцігадовы хлопчык захаў у краях.

Як расказаў карэспандэнт «Звязды» прэс-сакратар Брэсцкага абласнога ўпраўлення МНС Сяргей Машноў, у службу выратавання патэлефанаваў мужчына, які паведаміў, што непадалёк ад сталовай вагонага дэпо дзіця не можа выбарацца з ахоўных кратаў, паміж прутамі якіх зацінула яго нагу. Выратавалі малаго з дапамогай спецыяльнага гідраўлічнага інструмента: краты даялося расцягнуць і дастаць з «паўніцы» нагу хлопчыка. Пасля таго, як урачы аглязелі малаго і ўпэўніліся, што ніякіх наступстваў для здароўя кантакта з кратамі не прынес, яго адпусцілі дахаты. Ці то ад перажытага стрэсу, ці то ад зноў набытай свабоды руху хлопчык так імкліва знік з месца здарэння, што даведзасца, чыё гэта дзіця і як яно здолела прасунуць нагу ў вузкі праём, выратавальнікі не паспелі.

Ганна ГАРУСОВІЧ.

АЛЮМІНІЕВАЯ «БУЛЬБА»

Буйная партыя каліровавага металу перавозілася... пад выглядом бульбы. Кантрабанда затрымані супраціўнікі ўпраўлення Дэпартаменту фінансавых расследаванняў КДК Магілёўскай вобласці разам з міліцыяй.

На дарозе каля вёскі Слабада Бабруйскага раёна спынілі «МАЗ», якім кіраваў 28-гадовы жыхар Баранавічы. Вадзіцель прад'явіў дакументы на перавозку партыі бульбы з Івацэвіцкага раёна ў Валгаград. Аднак законнасць папер выклікала ў праваахоўніка сумненні. Тым больш што ў аўтамабіль было загрузана толькі каля тона бульбы замест 18 дазволена. Затое за мяжамі знайшлі 25 тон алюмінію на суму 450 міліянаў рублёў.

Суправажальных дакументаў з дазволам на нарыхтоўку металу, які захаўваўся і транспарціроўку не было, — пракаментаваў начальнік арганізацыйна-інспектарскага аддзела УДФ КДК Магілёўскай вобласці Аляксандр ШАРОМКІН. — Каліровы метал прызначаўся для нелегальнага вывозу ў Расію. Парушальніку пагражае штраф да 100 базавых велічынь і канфіскацыя металу.

Ілона ІВАНОВА.

ЛЯСНЫ АРСЕНАЛ

АБЗАЦ

▲ Сярэднеўзважаны кошт 1 кв.м жылля, пабудаванага для грамадзян, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, з выкарыстаннем дзяржпадтрымкі, у першым квартале 2012 года склаў у цэлым па Беларусі каля Вг2,6 млн, з улікам аддзелачных работ — больш як Вг2,9 млн.

▲ Аператыўныя работнікі Брэсцкай памежнай групы сумесна з мытнікамі затрымалі мікрааўтобус з партыяй цялячын, нелегальна ўвезенай з Украіны. У салоне аўто знойдзены тусы цялят агульнай вагой 1,5 тоны, на якія кіроўца не змог прад'явіць неабходныя дакументы. Вядзецца праверка.

ПОЎНЫ АБЗАЦ

▲ У Чэхіі выкраслі сталёвы пешаходны мост вагой 10 тон. Як паведамляюць мясцовыя СМІ, паліцэйскія ўстанавілі асобны зладзеў. Вядзецца расследаванне. Зламынікі дэмантавалі мост з дапамогай пад'ёмнага крапа. Акрамя таго, яны выкраслі каля 200 метраў чыгуначных рэк, над якімі размяшчаўся мост. Злачынцы далі паліцэйскім падробленыя дакументы, заявіўшы, што на месцы дэмантавання рэк будуць пракладзены веласіпедныя дарожкі.

Паводле паведамленняў карэспандэнцтваў «Звязды» і інфармагенцтваў.

ПРАЗ ФІНСКІ ЗАЛІў — КАБ ЗЛАВІЦЬ ПТУШКУ ўДАЧЫ

Спецыяльны карэспандэнт «Звязды» перадае з Фінляндыі

Учора ў Хельсінкі і Стакгольме стартвалі чарговыя, 76-ы змянітан свету па хакеі. У шведскай сталіцы па папярэдням этапе, акрамя гаспадароў, паміж сабой згуляюць каманды Расіі, Чэхіі, Германіі, Латвіі, Нарвегіі, Даніі і Італіі. Беларуская дзяржава на беразе Фінскага заліва будзе спрабаваць злавіць птушку удачы ў складзе «вядлікай васьмёркі» — зборных Фінляндыі, Канады, ЗША, Швейцарыі, Славакіі, Францыі і Казахстана. Прычым у самым прамым сэнсе, бо талісманам цяперашняга сусветнага першынства з'яўляецца Angry Birds — цацачная птушка з камп'ютарнай гульні.

Па раскладзе спарціўстваў, беларусы стартвалі матчам з чэмпіёнамі свету — камандай Фінляндыі. Праўда, гульня пачалася ў 20.15 па мясцовым часе, які супадае з беларускім, і завяршылася позна увечары, калі газета ўжо даўно была падлісана да друку. Аб тым, якія ўражаныя пакінуць падначаленыя Кары Хейкеля супраць каманды «Сюмі», паведамім у наступным нумары. Пакуль жа тое, што папярэднічала стартуваму вестку на самай вялікай у Фінляндыі хакейнай пляцоўцы «Хартвал Арэна», якая ўмяшчае 13 500 гледачоў.

Дабірцаца на машыне да Хельсінкі — гэта вар'янт далёка не самы прымыльны, асабліва калі ўлічыць, што можа чакаць на выездзе з беларускай мяжы. У чарзе можна прастаяць 5-6 гадзін. Але ж у нашым выпадку абмяркоўваць транспартную праблему не спатрабілася. Журналіст «Звязды» разам з калегам фотакорэспандэнтам, што называецца, напасіліся на борт аўтамабіля Юрыя Грабоўскага — быццё форварда «Таронта» Міхаіла Грабоўскага, які сёлета стаў лепшым бомбардзірам Нацыянальнай хакейнай лігі. Адрэаўленне з Мінска запланавана амаль апоўначы. На выпадок, каб да раніцы прайсці мяжу на прапусковым пункце Каменны Лог, што ў вільніскаму адрэаўленні, і раніцай рухацца ў кірунку Таліна, адпудка да Хельсінкі — на пароме. На навігатары белага «Паршы Каена» была зафіксавана спалучэнне лічбаў 876 — кіламетраж да канечнага пункта прызначэння.

Як аказалася, усё не так страшна. Дзякуючы садзейніцкі кіраўніцтва пагранічнага пункта Беларусі

нашу мяжу удалося перасяць за лічаныя хвіліны. На дзіва, літоўскія пагранічнікі і мытнікі не «выкручвалі рукі» беларускаму экіпажу за тое, што багажны адсек ішчмаркі быў запоўнены сумкамі і пакецімі, а ў салоне знайшлі сваё месца з дзясятка хакейных клюшак і белы шлем пад нумарам 84. Зрэшты, і «Паршы» Грабоўскіх, штурманам якога выступіў дзядуля Аляксандр Кузьмін (ён ужо даўно размяняў васьмы дзесяцік), меў дзяржнумар 00 84. Аматыры хакея ведаюць, што гэтыя адрэаўленні лічбы — год нараджэння Мішы Грабоўскага. Навошта столькі клюшак, пытаюцца ў гаспадары машыны. Няўжо ў Беларускай федэрацыі хакея для нацыянальнай зборнай не хапае спартыўнага інвентару? Усё, аказваецца, проста. Пра дэфіцыт клюшак сцяраджаць не бяруць, сказаў Юрыі Аляксандравіч, а вось тое, што Міша заўсёды іх прывозіць з «Таронта» — факт. Відэачна, што ў прафесіяналаў свае звычкі. Тут вельмі важна, каб «прылада працы» была падганана пад чалавека. Каб вугал крокі былі адрэаўленныя, а вага клюшкі — прывычнай. Хацелася спадзявацца, што гэты каштоўны груз, частка якога прызначалася і для форварда «Салавата Юлаева» Канстанціна Кальцова, саслужыць добрую службу асноўным на сёння на канцы беларускай зборнай, якая адрэаўленні ў Хельсінкі з Браціславы яшчэ 2 мая. А мы — за імі наўздагон. Пагранічныя пункты Літвы, Латвіі і Эстоніі мяняліся разам са змяненнем лічбы на навігатары. І ўжо на ўездзе ў Талі, калі на экране высветлілася лічба 90, стала зразумела, што мы едзем з летняга беларускага надвор'я ў раннюю вясну. Бо ў марскім порце эстонскай сталіцы, адкуль нам даялося пагузіцца на гіганцкі паром (37 еўра за дзве гадзіны перапрапы на другі бераг) вяла сапраўднай прахалодай. Даялося тэрмінова лечы на курці, якія яшчэ больш спатрэбіліся на борце гіганцкай махіны. Гэта калі ты знаходзішся на верхняй палубе на адкрытым паверхі. Але ж абсалютная большасць пасажыраў (у тым ліку і тыя, што пакінулі свае аўтамабілі на ніжнім узроўні марскога лайнера) бавіла свой час унутры плавучага монстра, дзе можна не толькі аддчыцца на канале ці пасядзець за сталікам, але і зрабіць экскурсію па велізарнай гандлёвай зале, дзе вядлікі выбар прадуктаў харчавання і спіртнога. Дарчы, сярод шматлікай фінскай «дыяспары» гэтага рыса — абсалютна большасць чэмпіянат свету па хакеі апошняе мала цацківа. А вось тое, што «цэннік» на віскі, канькі,

шампанскае і іншы алкагольны асартымент на эстонскім беразе на парадак ніжэй, якія ведаюцца цудоўна. Таму і імкнуча бедныя фінны закупіцца адпаведным таварам, што называецца, пра запас. Які ж там хакей?

Гадзінай пазней, ацаніўшы выгоды цывілізацыі — спалнае месца, душы і сніданак са шчодрага «шведскага стала», чаго кожнаму турысту не хапае ў дарозе ў салоне аўтамабіля, асабліва на вузкіх вулічках Хельсінкі, дзе практычна адсутнічаюць паркоўчаныя месцы і ў многіх месцах дарожны рух арганізаваны ў адзін бок, мы ў якасці паролу назвалі чэмпіянат свету па хакеі. У імгненне дзюўчына з «рэцэптна» адрэаўля карту горада і намалевалая ручкай маршрут у другі канец сталіцы. А калі даведзасца, што беларускія журналісты збіраюцца прайсці «пракладзены» маршрут пешшу — толькі ўсміхнулася. Маўляў, і наколькі вас хоць з велізарнымі ружкамі, каб адмерцаць 7 кіламетраў запаветнага шляху да хакейнай «Хартвал Арэны»? Вам бы на таксі. Але ж наша мэта — забіць двух зайцоў. У са шклом аўтамабіля ці аўтобуса знаёміцца з горадам. І не менш важна — эканоміць 40-50 еўра.

У першы ж працоўны дзень у прэс-цэнтры арэны арганізатары хакейнага першынства з улікам папулярнасці нацыянальнай зборнай Фінляндыі і вялікай колькасці мясцовых журналістаў удава павялічылі таксу за карыстанне інтэрнэтам WiFi ў 50 еўра да 100. Але ж з улікам стартвага вчэрняга матча дзёўчын чэмпіёнаў свету попыт на інтэрнэт-карткі з боку журналістаў быў высокі. Што называецца, інфармацыю — у масы. Мы за цаной не пастамі.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ. Хельсінкі.

ЗНІШЧАНА «САМАГОННАЕ МОРА»

На тэрыторыі вёскі Боркі Маладзечанскага

Станіслаў БУКО:

«ЛЮДСКІЯ ПРАБЛЕМЫ ТРЭБА РАЗГЛЯДАЦЬ, БЫЦЦАМ СВАЕ АСАБІСТЫЯ»

Начальнік упраўлення па рабоце са зваротамі грамадзян і юрыдычных асоб Адміністрацыі Прэзідэнта штосераду выслухоўвае па некалькі дзясцякў нечым не задаволеных людзей. Я ў записалася на прыём да Станіслава Буко, каб задаць некалькі неасабістых пытанняў.

«Хапаюцца за Прэзідэнта, як за апошнюю выратавальную нітачку»

— Станіслаў Іосіфавіч, а ці шмат сярод вашых заяўнікаў тых, якіх турбуюць грамадскія праблемы? — Нашмат. Асабістыя праблемы нашых людзей хвалююць значна больш. Адзіны ў сваіх лістах даюць ацэнку палітычным падзеям, прапановваюць унесці змены ў заканадаўства. Звяртаюцца і з іншымі просьбамі. Так, неабяважы жыхары Слоніма прасілі не даць мясцовым чыноўнікам знішчыць леспаркавую зону горада. Яны не разумелі, як можна выскчы маладзі лес дзеля 10 катэдраў. У рэшце рэшт Гродзенскі аблвыканкам адмянуў сваё рашэнне.

— Ці часта беларусы звяртаюцца ў Адміністрацыю Прэзідэнта? Які працэнт скаргаў прызнаецца абгрунтаваным?

— Да нас, як правіла, звяртаюцца людзі, якія прайшлі са сваёй скаргаю ўсе магчымыя інстанцыі. Яны атрымалі адказы, якімі не задаволены, таму хапаюцца за Прэзідэнта, як за апошнюю выратавальную нітачку. Ёсць такія, якія адразу ж звяртаюцца ў Адміністрацыю. Маўляў, «што тая мясцовая ўлада, вольна пішаў Прэзідэнту, ён мае пытанне ігнорна вырашыць». Але ж мы адсюль не бачым, што там робіцца на месцах. Таму большасць скаргаў перанакіроўваем для разгляду кампетэнтным органам і ставім вырашэнне справы на кантроль. У першым квартале гэтага года мы атрымалі амаль 7 тысяч зваротаў, раўняе на 23% з якіх трымалі на кантролі. Ужо сёння на 18% з іх прынятае становае рашэнне, на 67% дадзены тлумачэнні, астатнія ж прызнаны неабгрунтаванымі.

— А як кантралюецца мясцовых чыноўнікаў з Мінска?

— Кожную справаздачу мясцовай улады аналізуем. Калі ўзнікаюць нейкія сумненні, то звязваем непасрэдна з заяўнікам, каб удакладніць, ці задаволены ён, як вырашаны яго праблемы. Калі трэба, з праверкай на месца выязджае міжведамасная рабочая група. Вось зусім свежы прыклад. Па выніках паездкі ў Браскую вобласць Прэзідэнт даручыў вывучыць прапановы і звароты жыхароў аграгарадка Алышаны Слонімскага раёна. У бліжэйшы час міжведамасная камісія, якая ўжо створана, выдзе на месца і затым праінфармуе кіраўніка дзяржаўнага аб выніках. У цэлым найбольш поўны кантроль за работай мясцовых чыноўнікаў

са зваротамі грамадзян ажыццяўляецца падчас рэспубліканскага маніторынгу.

— Апошні праводзіцца ў нашай краіне з 2010 года. Як вы можаце ацаніць эфектыўнасць гэтага дастаткова новага віду кантролю? — Магу з упэўненасцю сказаць, што ўзровень работы дзяржорганаў са зваротамі грамадзян за апошнія гады значна павысіўся. У тым ліку і дзякуючы маніторынгу. Аб гэтым сведчыць у тым ліку і тое, што колькасць скаргаў за тры месяцы гэтага года ў параўнанні з аналагічным перыядам мінулага знізілася на 10,5%.

«Лісты, напісаныя ад рукі, даводзіцца чытаць з лупай»

— Наякія запатрабаваны электронны від звароту?

— Кожны трыці зварот, які паступіў сёлету ў Адміністрацыю Прэзідэнта, электронны. І з кожным днём колькасць іх павялічваецца. Такія тэндэнцыя сведчыць аб павышэнні адукацыйнага, інтэлектуальнага і маёмаснага ўзроўню людзей. І гэта нас радуе. Акрамя таго, электронная форма звароту эканоміць не толькі час і сродкі скажнікаў, але і зрок нашых супрацоўнікаў, бо многія лісты, напісаныя ад рукі, даводзіцца чытаць з лупай.

— Ці можна размаўляць звароты па рэгіёнах? Ёсць нейкія геаграфічныя асаблівасці?

— Безумоўна, тэматыка лістоў адрозніваецца. Напрыклад, палешую хвалююць пераважна пытанні павадка і ў той жа час атрымання прыдатных для сельскай гаспадаркі зямельных участкаў. Так, летас шматдзятны семі Сталінскага раёна неаднаразова прасілі дадаткова выдзеліць ім зямлю. І мясцовыя ўлады ў рэшце рэшт пайшлі на сустрэчу сем'ям, якія маюць 5 і больш дзяцей: прадставілі ім участкі з разліку па 0,1 га на адно дзіця. Істотна адрозніваецца ад іншых рэгіёнаў рэспублікі і праблемы мінчан, ад якіх што-году паступае больш за ўсё зваротаў.

— І што гэта за праблемы? Удакладніце, калі ласка.

— Найбольш характэрныя — гэта ўшчыльненне існуючай забудовы, знос жытлыя і адсяленне ўпаснікаў. Так, у сувязі з будаўніцтвам метро і рэканструкцыяй праспекта Дзяржынскага многія жыллыя дамы пайшлі пад нож. Гэты працэс праходзіць дастаткова хваравіта. Людзі не заўсёды задаволены раёнам горада, куды іх адсяляюць, кампенсацыяй за знесены дом і насаджэнні. Ведаеце, у нас

канкаму разгледзець гэтую скаргу. У выніку будаўніцтва офіса і банка там прызналі немэтазгодным. Дамагліся пераразліку платы за жыллёва-камунальныя паслугі жылцоў інтэрната па вуліцы Кірава ў Калінававічах. Раней плата з іх бралася як з юрыдычных асоб і даходзіла да 830-900 тысяч рублёў за месяц.

«Вы дайце каманду, каб мяне не выкідалі з маршрутак»

— Самая недарэчная скарга ў вашай практыцы?

— Калі мы выязджаем у рэгіён, то выдзе там прыём на жывой чарзе. У Брэсце, памятаю, прыйшла адна жанчына і кажа: «Я інвалід, езджу на гарадскім транспарце па пасведчанні бясплатна. Вы дайце каманду, каб мяне не выкідалі з маршрутных таксі, якія з дзюшай кіроўцу пасведчанне, а ён патрабуе плату за праезд. Я кажу, што не буду плаціць, бо ў мяне ёсць пасведчанне. Ён мяне за шпірку — і выкідае». Час прыёму, як правіла, абмежаваны, і можна было б прыняць чалавека з рэальнай праблемай. Але ж на лбе не напісана, хто з якім пытаннем прыйшоў... Што тычыцца пісьмовых зваротаў, то сярод іх таксама хапае недарэчнасцяў. Так, жанчына са Шчычына накіравала 28 паведамленняў у апарат Савета Міністраў, 51 раз звярнулася ў Адміністрацыю Прэзідэнта. Яна просіць адміністрацыю завяршыць справу па кватэру бацькоў, якое тая яшчэ не пісала (!).

— Колькі ў рэспубліцы налічваецца людзей, якіх можна смела залічыць да катэгорыі прафесійных скажнікаў?

— Ёсць людзі, якія пішуць на працягу многіх гадоў па розных пытаннях, указваюць дробныя недахопы ў рабоце мясцовых органаў улады, выказваюць дзіцячыя ідэі і прапановы. Так, адзін мінчан прывёў у адпачынак 8 гадоў больш як 80 паведамленняў. Пастаянна прапаноўвае завоблачныя праекты — стварэнне новых тыпаў ракет, паштоўкі для стаіскаў з уладай. Прадстаўляецца віцэ-прэзідэнтам, рэктарам прэзідэнт

Акадэміі самакіравання, вядзе сябе неадэкватна. Разам з тым назваць пастаянна дзеючых персанажаў, якія ідуць да нас у прыёмную як на працу, прафесійнымі скажнікамі — з майго боку, неэтычна. Такую выснову можна зрабіць толькі пасля таго, як суд прыцягне такога чалавека да адказнасці за бяскосячнае неабгрунтаваныя звароты.

— Што рабіць заяўніку, калі яго не задавальняе адказ па яго звароце ў Адміністрацыю Прэзідэнта?

— Адкаж можна абскардзіць у суд у вызначаным заканадаўствам парадку.

— Якія недахопы вы бачыце ў рабоце мясцовай улады? Што трэба зрабіць, на ваш погляд, для таго, каб зменшылася колькасць скаргаў?

— Трэба проста любіць людзей. Разгледзець іх праблемы, быццам яны твае асабістыя. І трэба сказаць, сярод чыноўнікаў нямала такіх, якія з душой ставяцца да чужых праблем. Але ж ёсць і такія, якія, як у народзе кажуць, да літара. Таксама, што хаваць, у кіраўніка раёйнаканка велімі вялікая занятасць. Але ўсё чамусьці хочуч трапіць на прыём менавіта да яго. Калі паглядзім статыстыку, то ўбачым, што за год адзін старшыня прымае ў некалькі разоў больш людзей, чым усё яго намеснікі. Дык гэта няправільна. Хочацца звярнуцца да нашых чыноўцаў, каб яны не чкалі месяцамі сваёй чаргі трапіць непасрэдна да кіраўніка, а ішлі да намеснікаў, якія вядуць кожны свой кірунак. І тады б нашмат хутчэй вырашалася многія пытанні. А пакуль, на жаль, нярэдка менавіта зварот у Адміністрацыю Прэзідэнта дазваляе паскорна вырашыць надзённыя праблемы, якія на месцах не заўсёды вырашаюцца аператыўна.

Ад аўтара.

Шаноўныя чытачы, дзяліцеся сваім удальмі альбо няудальмі вопытам стаіскаў з мясцовымі органамі ўлады. А мы, у сваю чаргу, будзем разам з упраўленнем па рабоце са зваротамі грамадзян і юрыдычных асоб Адміністрацыі Прэзідэнта, па магчымасці, спрыяць аднаўленню справядлівасці.

Надзея ДРЫЛА, фота аўтара.

Рэдакцыя працягвае наступачу на матэрыялы «Круглага стала» «Векапомныя дні: фронт у тыле ворага» за 24 сакавіка 2012 года. Письмы чытачоў друкаваліся на старонках «Звязды» 5, 10, 17 красавіка. Сёння змяшчам чарговую падборку.

Працягчы заробы: Ці з'явіцца ў Беларусі дзень партызанаў і падпольшчыкаў?

У рэдакцыю працягвае наступачу на матэрыялы «Круглага стала» «Векапомныя дні: фронт у тыле ворага» за 24 сакавіка 2012 года. Письмы чытачоў друкаваліся на старонках «Звязды» 5, 10, 17 красавіка. Сёння змяшчам чарговую падборку.

Літаральна ўсе вяскоўцы былі звязаны з партызанамі

Лагойскі савет ветэранаў адзінадушна падтрымлівае прапанову «Звязды»

Публікацыя «Векапомныя дні: фронт у тыле ворага», як і многія чытачы «Звязды», успрыняў з разуменнем і адарэваннем. Пара нарэшце аддаць усенародную даніну беларускім партызанам за іх самаахвярнае барацьбу з гітлераўскімі захопнікамі. Зрабіць гэта трэба найперш дзеля таго, каб маладое пакаленне ведала праўду аб тым, хто ў неймаверна складных умовах змагаўся ў тыле ворага, набліжаючы перамогу.

Пра партызанаў як мужных абаронцаў Радзімы ў мяне склаўся ўяўленне з маленства. Запомнілася, як у нашу хату-леснічоўку, што стаяла ў баку ад вёскі Жарамец Бярэзінскага раёна, яшчэ да прыходу немцаў зашла група вайскоўцаў, савецкіх камандзіраў. Мые тады ўразіла, што на гродзях аднаго з іх быў ордэн Леніна. Завіталі да нас невывадакова: бацька наш быў партызанам, да вайны ўзначальваў сельсаветскую партарганізацыю. Маці падрыхтавала абед для камандзіраў-акружэнцаў, паклала на стол бохан хлеба.

Пазней мы даведаліся, што бацька наш устанавіў сувязь з тымі камандзірамі, якім мелі сховіцца недзе ў бліжэйшым лесе. Аб'ездчык па роду заняткаў, ён прабачліва сабраў па наваколлі нямала зброі. Сталася так, што ён трагічна загінуў, але не быў забыты тымі, дзеля каго пастраўся. У адну з зімовых начэй у хату патаемна заішлі лясныя «госці», і я спрасонку чуў іх галасы: «Мамаша, мы знаём, што вам муж спрытаў гдзе-то в лесу немало оружия. Скажыце толькі, гдзе оно, а мы отблагодарим». Маці чыстасардэчна прызналася ў сваім няведанні, бо бацька ўмёў захоўваць таяну. Тая ж камандзіраў, несумнянна, засталіся на Бярэзіншчыне і сталі аднымі з арганізатараў усенароднай барацьбы супраць акупантаў.

Першага партызана даваўся ўбачыць неўзабаве на пачатку вясны, калі ўранку ўгледзеці, як гарыць мост цераз рэчку паблізу хаты і на фоне агню — узброены чалавек і ягоны вопілі (як цяпер помню): «Горит партизанская война в тылу врага!».

Летам таго ж года на вясковай вуліцы з'явілася група конных партызанаў і сярод іх, на маё здзіўленне, хлапчук у пілотцы, пазначанай чырвонай стужкай. Гэта быў знаёмы мне Саша Ульянаў, мінскі школьнік, які пад воем сарок першага, страціўшы надзею дагнаць фронт, знайшоў прытулак у спагладлівых людзей з суседняй вёскі. Тут жа, на вуліцы, мы даведаліся, што оны партызан паспеў правячыць сябе, калі на шашы зрабілі засаду і падбілі легкавік, з якога выскочыў афіцэр і пачаў адстрэльвацца з укрываўца, Саша змог падабрацца да фашыста і знішчыў яго гранатамі.

Наша асірацелая сямя ішмат чым абавязана партызанам. Каб адвесці пагрозу расправы (б'яжыцца ж быў камуністам), іх камандзіраў строга прыгэлізілі нядабрабычлічцам, магчымым даносчыкам, вырачылі, калі сям'я аказалася без каця.

І яшчэ я хачу нагадаць пра такі паказальны факт. Зімой сарак трэцяга, у лютым маразы, хлопці і дзяўчаты з нашай вёскі, каб пазбегнуць адпраўкі ў Намеччына, вымушаны былі хавацца па лясках, грэліся каля вогнішчаў. Яны нярэдка былі пад аховай лясных байцоў, якія гатовы былі прыкрыць уцекачоў ад магчымага нападу ворагаў.

Жыццё маё складалася так, што пасля заканчэння БДУ болей за 50 гадоў жыў у Лагойску. Па роду службы (праца ў рэдакцыі, мясцовым музеі) часта меў сустрэчы з партызанамі, пісаў пра іх. Мог бы прывесці шмат фактаў на карысць таго, што народныя абаронцы заслугоўваюць усеагульнага прызнання і ўшанавання. Адна з вуліц нашай райцэнтра носіць імя адважнай партызанкі, медсестры Надзеі Харчанкі. Яна правяла самаахвярнасць, калі партызанам зрабілі спробу разгрому варажскага гарнізона ў Лагойску. У крытычны момант бою Надзея не разгубілася, змяніўшы забітага кулямётчыка, працягвала вёсці агонь па ўмацаванні, пакуль не была смяротна паранена.

Народныя моціўцы ў нашым краі мелі шырокую падтрымку з боку мясцовага насельніцтва. Я пабываў у невялікай вёсцы Бабры, што ў вайну аказалася ў буйной партызанскай зоне. Рытучоны матэрыял для газеты, быў уражаны тым, што літаральна ўсе вяскоўцы былі звязаны з партызанамі, дапамагалі ім: прымалі на начлег, пякі хлеб, мылі дзёненне, дзяліліся прадуктамі, у адной з хат быў нават палывы шпіталь. Тут жа, у Бабра, мела сталы прытулак легендарная партызанская разведчыца, дачка венгерскага камуніста Тацыяна Баўэр, якая раз за разам вяртаўся на сувязь з мінскімі падпольшчыкамі, а вяртаючыся ў партызанскую зону, адначывала, аднаўляла сілы ў добрых, спагладлівых людзей.

Мне выпала мець знаёмства з ветэранам вайны, былым франтавіком Міхаілам Грындзішчам з вёскі Пушча, што па суседстве з Бягомльшчынай. Міхаіл Федаравіч расказваў, як ён падлеткам адвёзў параненых партызанаў на лясны аэрадром, адкуль іх адпраўлялі самалётам на Вялікую зямлю.

Звядоўская публікацыя «Векапомныя дні: фронт у тыле ворага» стала прадметам абмеркавання на пасіджанні раённага савета ветэранаў, старэйшай якой я з'яўляюся. Рашэнне, якое стала вынікам заіцкаўленай размовы, было прынята адзінадушна: падтрымаць пазіцыю, выкладзеную на старонках «Звязды». Што ж наконцы даты ўсталявання Дня партызанаў і падпольшчыкаў, то найбольш прымальнае зрададце дзень 20 мая. Абуджэ з аргументаў на карысць гэтай даты — прыняты фактар, абдзённе прыроды, што немагавана для правядзення розных масавых мерапрыемстваў.

Віктар НЕСЦЯПРОВІЧ.

г. Лагойск.

ЛЕПШ ПОЗНА, ЧЫМ НІКОЛІ

Падтрымліваю прапанову ўдзельнікаў арганізаванага рэдакцыйнай газеты «Звязда» «Круглага стала» аб усталяванні ў рэспубліцы Дня партызанаў (альбо Дня партызанскай славы).

Пра баявыя справы беларускіх партызанаў, важкасць іх укладу ў перамогу над фашызмам шырока вядома ва ўсім свеце. Маштаб здзейсненага народнымі моціўцамі ў імя свабоды і незалежнасці Радзімы не падлягае рэвізіі, як бы каму гэтага ні хацелася.

Я належу да пакалення дзятвай вайны. Памятаю, які шок, адчуванне безьвыходнасці перажылі мае землякі, апанушыўшы літаральна праз лічаныя дні пасля пачатку вайны на акупаванай чужаземнай тэрыторыі. Здалася, настас канец свету. Дзе Чырвоная Армія? Дзе фронт? Што рабіць? Як жыць далей? Інфармацыйны вакуум, невядомасць, якія абрунуліся на насельніцтва, здольны былі паралізаваць волю, выклікалі адчай і разгубленасць.

І вось з'явіліся першыя партызаны. Перш за ўсё яны наладзілі па падставе зводак Саўінфармабюро інфармаваныя мірных жыхароў пра становішча на франтах, пра баявыя аперацыі арміі і флоту, здзяйсненні працаўнікоў савецкага тылу. Усё гэта паднімала патрыятычны дух людзей, умацоўвала веру ў перамогу. Тысячы беларусаў уліліся ў партызанскія атрады, а тых, што засталіся жыць у сваіх населеных пунктах, сталі надзейнымі памочнікамі партызанаў, кармілі, апрачалі, хавалі ад немцаў і паліцаў. Масавыя антыфашысцкае супраціўленне народа замацавала за Беларусію пачэсную назву «Рэспубліка-партызанка».

Шкада, што ў нас няма Дня партызанаў, што ўпущаны каштоўны час, калі многія ветэраны былі яшчэ жывыя.

Але, які той казаў, лепш позна, чым ніколі. Давайце назаўсёды ўпішам гэты Дзень у гісторыю Беларусі, пакінем яго ў спадчыну нашым дзецям.

Ганна ЛАЗОЎСКАЯ, ветэран працы.

Сувязь з масамі

Спадарожнікі «Спадарожнікі», якія ж «шчупальцы газеты на фабрыках і заводах» — «рыцары рабочага яра» — гэта рабары. Менавіта такія параўнанні можна сустрэць на старонках «Звязды» 20-х гадоў. Рабары не проста дасылалі асобныя заметкі: добрая доля газетнай плошчы таго часу занята менавіта іх тэкстамі. Меркаванні «спадарожнікаў» улічваліся штатнымі супрацоўнікамі. Газета вяла сур'ёзную працу з пазаштатнымі аўтарамі, праводзіла сходы, ладзіла вучобы.

Дарчы, першая рабаркаўская заметка на старонках нашай газеты з'явілася 30 снежня 1921 года.

З лютга 1922 года звесткі ў газету ўжо маглі паступаць не толькі днём, але і ноччу, па радыё, прамым тэлефоне.

У студзені 1923 года прайшла першая нарада рабочых карэспандэнтаў газеты «Звязда», дзе прысутнічала больш за 50 чалавек.

На адкрыцці нарады Вульф Нодэль (ён быў рэдактарам нашай газеты з 1922 па 1925 год) заўважыў: «Звязда» павінна быць газетай саміх рабочых. Мы, штатныя работнікі рэдакцыі, павінны працаваць з вамі. Мы ведаем некаторыя недахопы нашай газеты, але вы можаце ўказаць астатнія». Пра заўвагі рабаркаў «Звязда» напісала ў нумары за 9 студзеня 1923-га: «Многа гаварылася аб вёрсцях, што яна не эканомна. Гаварылі, што «Звязда» — сухая, лаканічная, што ёсць перадарукі ў цэнтральных газет, што газета павінна больш месца адводзіць сялянскім пытанням. Гаварылі, што сувязь з чытачом слабая, што адсутнічае «Паштовае скрыня», што трэба палепшыць хроніку, друкаваць добрыя вершы (дзе іх узяць?), белетрыстыку, бібліяграфію і г. д.

Было прапанавана: арганізаваць экскурсіі ў друкарню для азнамялення карэспандэнтаў з выпускам газеты; выкарыстоўваць менш замежных слоў, не разуменьняў для радавога чытача... Між іншым, у гэты час газета ставіць перад сабой задачу: за паўгода «згуртаваць вакол газеты не менш пяці дзясяткаў новых газетных работнікаў», атрымаць штотдзень каля трох-чатырох дзясяткаў лістоў. І

гэта пры тым, што карэспандэнт, на якога разлічвае газета, «толькі пачаў вучыцца грамаце і ўсё ж дае добры матэрыял аб жыцці завода».

Наогул у гэты час перад «Звяздой» ставіцца задача займець не менш за аднаго карэспандэнта на кожным заводзе, фабрыцы, ва ўстанове.

У 1925 годзе загадчык аддзела «Рабочае жыццё» Праўдзін дасылае ў Аддзел друку ЦК КПБ справаздачу аб рабоце з рабаркамі, дзе расказвае, што на штотднёвыя рабаркаўскія сходы рэгулярна прыходзіць у сярэднім 45-50 чалавек. Па яго падліках, налічваецца каля 120 пастаянных рабаркаў па Мінску, і каля 400 — па Беларусі.

У гэты час пры «Звязде» працуе гурток рабаркаў. Самыя першыя заняткі, дзе чыталіся даклады «Аб паходжанні, формам і значэнні мовы», «Тэхніка газетнай і друкарскай справы», удзельнік гуртка не зацікавіў, колькасць наведнікаў падала. Затое калі на такіх пасіджаннях пачалі разбірацца публікацыі і асабліва тэксты, якія пайшлі «ў карзінку», праца гуртка ажывілася. «Указанні, якія не трэба пісаць, значна хутчэй засвойваліся рабаркамі, чым дырэктары, які трэба пісаць», — адзначаў Праўдзін.

У «Звязде» можна знайсці ў заметкі рабаркаў-замежнікаў, напрыклад, у 1927 годзе дасылалі карэспандэнцыі з Ляльчыка, Лондана, Персіі, Галандыі. Прычым замежныя аўтары ў краіну Саветаў дасылалі заметкі на мове эсперанта.

Трэба сказаць, што ў 1925 годзе сакратарыяты ЦК КП(б)Б абавязваў кіраўнікоў падпрпрыемстваў звяртаць асаблівую заўвагу на заметкі рабаркаў і селькараў, якія тычацца дзейнасці іх установаў, і ў кароткіх тэрмінах даваць адказы ці тлумачэнні ў газеце па сутнасці такіх публікацый.

Пры дапамозе рабаркаў у «Звязде» праводзіцца цольная кампанія. Напрыклад, справаздачу аб такой рабоце газета дае ў нумары за 5 мая 1927 года. Тут яна распавядае аб праведзеных за апошні час кампаніях: «за рэжым эканоміі», «барацьба з бюракратызмам», «рацыяналізацыя дзяржапрадпра», «кампанія на зніжэнні цен», «рацыяналізацыя вытворчасці».

Помук чытача

У сярэдзіне 20-х гадоў прымаліся розныя спробы павялічыць колькасць падпісчыкаў цэнтральных выданняў. Так, каб заахаціць чытачоў падпісацца на больш доўгі тэрмін (на паўгода і на год), спрабавалі іх «прэміраваць» кігамі. Рекламу друку ішла пісьмовая, вусная і мастацкая.

Паўны час існавалі і льготы — пры калектыўнай падпісцы. Праўда, у ліпені 1925 года газета адмовіцца ад ільготнай калектыўнай падпіскі. Адна з прычын — на такіх падпісчыках «Звязда» мае страты, бо прадаецца ніжэй сабекошту.

Пераход на беларускую мову

Напачатку планавалася, што на беларускую мову «Звязда» прыйдзе 1 студзеня 1927 года, але гэтая справа была адкладзена. Чаму? Адкаж на гэтыя пытанне можна знайсці ў рэзалюцыі з пленума ЦК КП(б)Б па пытанні аб пашырэнні межаў

БССР: «У сувязі з далучэннем Гомельшчыны, дзе беларусізацыя павінна прайсці яшчэ першую стадыю, лічыць неметазгодным пераход «Звязды» цалкам на беларускую мову з 1 студзеня 1927 года, паколькі гэты пераход аслабіў бы кіруючы сувязь Мінску ў дачыненні Гомельшчыны праз мацнейшую прыладу кіраўніцтва — газету ЦК КПБ».

Да пераходу «Звязды» на беларускую мову трымае газеты складалі 20 тысяч экзэмпляраў. Ужо ў кастрычніку 1927 года (гэта толькі тры месяцы з пачатку выхату на роднай мове) тыраж стаў усяго 6 тысяч. Толькі па Мінску колькасць падпісчыкаў упала на 80% (з 11600 экз. да 2400).

У даведцы кіраўніка Галюнай канторы газеты «Звязда» Рубінштэйна аб пытаннях распаўсюджвання газеты ў сувязі з яе беларусізацыяй ад 24 кастрычніка 1927 года выказваюцца пэўныя прапановы аб тым, якім чынам можна было б узяць падліску.

«Заваёўваюць падліску «Звязда» павінна перш за ўсё сярод партыйнай масы, але паспех у гэтай справе цалкам залежыць ад той дапамогі, якую пры гэтым здольны аказаць партыйныя арганізацыі, пачынаючы ад ЦК і заканчваючы нізавой ачыйкай, якая дзейнічае па дырэктавах вышэйшатах арганізацый».

Таксама прапануецца пра соўваць продаж «Звязды

ПРАЙСЦІ ПА ХРУЦКІМ

Каб трапіць у музей — аднаго жадання мала. Патрэбен квіток, які адкрыве вам доступ да чароўнага свету мастацтва. Хутка ў Нацыянальнай мастацкай музей Беларусі будуць пуськава па квітках з абноўленым дызайнам — фронтальную частку ўпрыгожыць фрагмент карціны Івана Хруцкага.

Квіток-пераможца конкурсу «Дызайн уваходнага квітка-2012 у Нацыянальнай мастацкай музей Рэспублікі Беларусь». Аўтар — Маргарыта Канававала.

Днямі Нацыянальнай мастацкай музей падвёў вынікі публічнага конкурсу «Дызайн уваходнага квітка-2012», які сёлета адбыўся 8-ы раз. Свой дызайн для уваходнага квітка прапанавалі 48 чалавек з усёй Беларусі. Усяго на суд журы, у склад якога увайшлі, напрыклад, дырэктар музея Уладзімір Пракалюц, старшыня Беларускага саюза дызайнераў Дэмітрый Сурскі, кандыдат мастацтвазнаўства Ірына Скварцова, было прадстаўлена 70 работ. Галоўны прыз (3,5 млі руб. ад генеральнага партнёра музея, замежнага прыватнага прадпрыемства «Брыціш-Амерыкан Табак Трайдзінг Кампані») і права рэалізацыі свайго эскіза атрымала графічны дызайнер з Мінска Маргарыта Канававала. Менавіта ў яе эскізе, на думку журы, спалучыліся модныя сёння мінімалізм і павага да традыцый Беларускага класічнага жывапісу. На фронтальную частку квітка Маргарыта змясціла фрагмент нацюрморту Івана Хруцкага. Цікава, што віцебская мастацкая школа гучна заявіла пра сябе на сьветлым конкурсе. Упадальніцы двух астатніх прызюў — віцебчанкі. Дызайнер Вольга Шыманка

атрымала прыз глядацкіх сімпатый і 1,3 млі руб. за мадэрны варыянт квітка, у якім спалучыліся беларуская і англійская мовы і стывёла скампанаваныя фрагменты слаўных мастацкіх твораў, якія захоўваюцца ў нашым музеі. Яшчэ адна таленавітая віцебчанка Ганна Мельнічук — студэнтка Віцебскага дзяржаўнага тэхналагічнага ўніверсітэта, вядомага моцнай кафедральнай дзейнасцю. Ганна атрымала спецыяльны прыз дырэктара музея за працу, у якой аб'яграла фармат і арнамент беларускіх слупкіх паясоў. Яе квіток атрымаў падобным да фрагмента-абразка слупкага паяса. Ідэя вельмі высакародная і патрыятычная, нават калі ўлічваць, што ў Нацыянальным мастацкім музеі слупкіх паясоў, на жаль, няма... А можа — пакуль няма?..

Музей — гэта не застылы арганізм, а дастаткова сучасная структура, — лічыць Ірына Скварцова, загадчыца аддзела навукова-асветніцкай дзейнасці Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь. — Таму і квіток у музей мусяць быць крэатыўным і сучасным. Было важна выбраць такі варыянт, які спалучаў бы ў сабе мадэрновасць і прагрэсіўнасць дызайну з павагай да традыцыі.

Наогул, большасць конкурсных работ не адрознівалася высокім прафесіяналізмам. Выдатная ідэя — у якасці фону ўзяць партрэт Марка Шагала, напрыклад, і «замасціць» ім усю паверхню квітка. Але шрыфт на такім фоне чытаецца вельмі дрэнна. Наведнік наўрад ці зможа лёгка прачытаць тое, што на ім будзе напісана. Аўтар яўна гэтага не ўлічыў. Былі квіты з рэпрадукцыямі Врубеля, бюстамі Коласа, беларускімі абразамі і арнамантамі, былі стылізацыі пад прымітывізм і кубізм. Былі аліюзіі на Малевіча і квіты ў стылі «дзіцячая мастацкая школа «Вясёлка»... Часта ідэі аказваліся куды больш вартымі, чым увасабленне. Але адметна тое, што бадай усе аўтары добра зразумелі кантэкс: важнасць выявы на уваходным квітку ў галоўны музей краіны. Патрыятычна пацучі не пакінулі нас! Відэаочна: выява на уваходным квітку ў музей мусяць мець адбітак беларускасці, а не быць безаблічна англамоўнай і глабалізаванай.

Вольга ЧАЙКОўСКАЯ.

100 слаўных прозвішчаў Беларусі

Прозвішча Гедзімін (Гедымін) у беларусаў у першую чаргу асацыюецца з імем вялікага князя Вялікага Княства Літоўскага, які жыў прыкладна з 1275 па 1341 год, княжоў з 1316 па 1341 год. Гэты князь увайшоў у гісторыю як зборнічкі беларускіх земляў. Менавіта ў гэты перыяд, паводле слоў вядомага гісторыка Міколы Ермаловіча, фактычна завяршыўся працэс мірнага аб'яднання асноўнага масіву беларускіх земляў ад Заходняга Буга да Дняпра: да дзяржавы быў далучаны горад Віцебск з княствам, Мінская і турава-пінскія землі,

рэшткі берасцейскай зямлі. У выніку ВКЛ павялічылася амаль у два разы і стала гутутай усходнеўрапейскай дзяржавай. Гедзімін у 1323 годзе перанёс сталіцу з Наваградка ў крыўцае пасля перамогі ў горад на Вілі — Вільню. У гэты перыяд Вільня стала палітычным, культурным, эканамічным і рэлігійным цэнтрам беларускіх земляў і захоувала гэты статус на працягу некалькіх стагоддзяў — да пачатку ХХ стагоддзя. Гедзімін клапаціўся пра палітычнае, ваеннае і эканамічнае ўмацаванне дзяржавы. Пры Гедзіміне ВКЛ вяло барацьбу з

Тэўтонскім ордэнам і Маскоўскім вялікім княствам з мэтай пашырэння тэрыторыі дзяржавы. Па ініцыятыве Гедзіміна былі пабудаваны замкі ў Вільні (знакаміта вяжа Гедзіміна), Крэве, Троках, Медніках, Лідзе і іншых. Князь запрашаў у гарады ВКЛ адукаваных людзей з Еўропы, раменнікаў і купцоў. У адносінах да царквы праймаваў нейтралітэту: дазваляў будаўніцтва як праваслаўных, так і каталіцкіх храмаў. Гісторык лічыць, што менавіта пры Гедзіміне ВКЛ

сфарміравалася як феадальная манархія, у якой князь валоўду паўнотай заканадаўчай, выканаўчай, судовай і ваеннай улады. Дзякуючы таму, што цэнтр дзяржавы складалі беларускія землі, у перыяд княжання Гедзіміна сфарміраваліся ўсе перадумовы, каб старабеларуская мова стала дзяржаўнай, а асновы прававых нормаў — нормы старабеларускага права. Гедзімін стаў родапачынальнікам дынастыі Гедзімінавічаў, з якой пайшлі знакамітыя беларускія, украінскія, літоўскія і рускія княжэі роды (Альгердавічы, Кейстутаўчы, Альшчавічы, Бельскія, Вішнявецкія, Галіцыны, Карыбутавічы, Кобрынскія, Мсціслаўскія, Нарымонтавічы, Трубяцкія, Хаванскія, Чартарыёўскія і іншыя), палітычныя дзеячы Венгрыі і Чэхіі, а таксама каралеўская дынастыя Ягелонаў у Польшчы.

Паходжанне роду і прозвішча. Адзінага погляду на паходжанне роду Гедзіміна не існуе. Адна даследчыкі лічаць яго сынам Віцены, другая — яго братам. Некаторыя сучасныя вучоныя мяркуюць, што Гедзімін быў сынам ці зяцем яцвяга Скаланта (Скаланта). На думку іншых, бацька яго — літоўскі князь Лютувер.

Прозвішча Гедзімін на тэрыторыі сучаснай Беларусі мае варыянт **Гедымін**. У старажытнасці імя Гедзімін мела значна большую колькасць варыянтаў: **Гедиминь, Гедимень, Гедимань, Едемине, Кедмин, Скандимин, Гердимин, Gedimine, Ghodimipne, Godemipnus**.

У навуковым асяроддзі не існуе адзінай версіі адносна паходжання імя Гедзімін. Большасць даследчыкаў гэта імя разглядае як складанае. Першая частка (**gede-, god-**), на думку гісторыка літаратуры А. Брагзунова, узыходзіць да германскіх **god, gud (bor)** і ўжывалася ў анчанні **добры, выдатны**. Даследчык дапускае таксама, што аснова **gode** магла з'яўляцца стараскандынаўскім тэрмінам, які абазначаў найвышэйшых азыччых жрацоў і старошын. А. Брагзунов дапускае, што другая частка імя можа ўзыходзіць да германскага **magin, megin (сіла, удар, энергія)**. У такім выпадку імя Гедзіміна магло абазначаць **добры ўладар**. Вучоны не выключае таксама магчымасць паходжання другой асновы імені ад старажытнаўрапейскага слова **minne (любоў, каханне)**. У такім выпадку імя Гедзіміна магло абазначаць **Дабралюб**. Існуе таксама версія, паводле якой імя Гедзіміна паходзіць з літоўскай мовы, дзе **gedeti — сумаваць, а mintis — думка**.

На тэрыторыі сучаснай Беларусі прозвішча **Гедзімін (Гедымін)** сустракаецца ў горадзе Мінску, у Барысаўскім і Бярэзінскім раёнах Мінскай вобласці і Асіповіцкім і Бабруйскім раёнах Магілёўскай вобласці. Значна шырэй распаўсюджана гэтае прозвішча на тэрыторыі Літвы. Людзей з прозвішчам **Гедзімін** можна сустраць у Польшчы, Даніі і ЗША. Неаднаразова гэтае прозвішча адзначаецца ў Сібіры і на Далёкім Усходзе, куды ў свой час выехалі або былі высланы многія з беларусаў.

Ігар КАПІЛОЎ, кандыдат філалагічных навук, вучоны сакратар Інстытута мовы і літаратуры імя Якуба Коласа і Янкі Купалы НАН Беларусі.

ЧЕШСКАЯ ВЯСНА

ДЛЯ БЕЛАРУСКІХ ТВОРЦАЎ

Драматургія Карла Чапека дапамагла тэатру-студыі кінаакцёра здзейсніць культурны прарыв

Прынамсі, менавіта так акцёры і супрацоўнікі беларускага тэатру-студыі кінаакцёра вызначылі сутнасць свайго гастрольнага выступлення на сцэне Пражскага тэатра «Эспілан». Хоць і самі і непакоіла тое, што спектакль «Сродкі Макропалуса» перш за ўсё трымаецца на тэксце, які беларускія артысты прамаўляюць не па-чэшску, але менавіта наш тэатр настойваў на тым, што калі ўжо ехаць у Прагу — то са спектаклем паводле чэшскай драматургіі.

— Калі мы збіраліся ставіць гэтую п'есу, то не задумываліся пра дату, проста так супала. І не дзіўна, што нам здалася лагічным ісці да чэшскага гледача з чэшскай драматургіяй. Тым больш што гэты спектакль — наш апошня праём'ера, — тлумачыць **рэжысёр Тацяна ТРАЯНОВІЧ**. — Мы запрашалі пасла Чэхіі ў Беларусь ірыжы Караса паглядзець наш спектакль, нам была цікавая яго думка наоко нашата працягнення Чапека. Было асабліва прыемна, што і ў Празе ён прыйшоў паглядзець спектакль яшчэ раз, быў вельмі задаволены, што наш беларуска-чэшскі культурны праект ажыццявіўся.

Гастрольны паездка беларускага тэатра ў Прагу адбылася пры дапамозе пасольства Беларусі ў Чэшскай Рэспубліцы з фінансавай падтрымкай Міністэрства культуры РБ. У зале пражскага тэатра «Эспілан» на паказе спектакля беларускага тэатра,

акрамя чэшскіх гледачоў, прысутнічалі прадстаўнікі міністэрстваў замежных спраў Украіны, Казахстана, Малдовы, Расіі. — Гэта прарыв і для нашай краіны, для нашай культурнай драматургіі, — упэўнена **актрыса Вера ПАЛЯКОВА**, якая выканала ў спектаклі галоўную ролю — Эмілію Марці. — Гастрольны паездкі — гэта магчымасць культурных зносін паміж людзьмі. Трэба сябраваць народамі. Мастацтва павінна быць па-за палітыкай. Гэтая п'еса — пра вечнае: пра жыццё і смерць, пра каханне, пра тое, што хвалюе любога чалавека. Перад выходам на сцэну Тацяна Траяновіч сабрала ўсіх артыстаў і сказала: «Калі раптам не замясяліся, не заплякалі, на нешта не зрагавалі, то не бянтэжцеся, іграйце, як вы адчуваеце, як вы гэта робіце ў нас у тэатры». Мы выходзілі на сцэну, гатовыя да таго, што ў зале бу-

НЕЗВЫЧАЙНЫЯ ЗАЎЗЯТАРЫ БАТЭ І СЫХОД ГУРЭНКІ

Цікавае пераўвасабленне адбылося з фанамі чэмпіёнаў у Жодзіне, дзе мясцовае «Тарпеда» ў 8-м туры футбольнага першынства прымала каманду Віктара Ганчарэнкі. Замест звычайных футболкаў і джынсаў яны апранулі строгія кашулі і штаны.

Як стала вядома, паісці на падобны крок іх вымусяла дата. У дзень гульні яны святкавалі 15-годдзе арганізаванага барысаўскага фан-руху. А ўсё пачалося яшчэ ў далёкім 1997-м, калі бальшычкі «жоўта-сініх» ўпершыню масава наведвалі Пінск. Гэтым разам фаны таксама не сціхалі, увесм гучна падтрымлівалі каманду песнямі і нават пераклікай. Барысаўчан на жодзінскай арэне сапраўды

Падтрымка футбольнага клуба «Тарпеда» ў Жодзіне.

было шмат. Дапамагло. Госці перамаглі з лікам 2:0 дзякуючы трапным ударам Рэнана Брэсана і Дэмітрыя Мазалеўскага. Госці маглі і яшчэ забіць, але выдатна ў рамцы выглядаў варатар «Тарпеда» Павел Часноўскі.

— Па якасці гэта была лепшая гульня ў нашым выкананні ў гэтым сезоне. У тым ліку дзякуючы жодзінскаму газону, — прызнаў падчас размовы з прэсай Віктар Ганчарэнка. — Лчу, што на працягу матча мы мелі добрую перавагу і заслужана перамаглі. Трэба аддаць належнае нашым фанатам, якія добра падтрымлівалі нас і дома, і на выездзе. Для візіту Ганчарэнкі, Сяргея Гурэнкі, чорная паласа працягваецца. Пасля паражэння ад БАТЭ «чорна-белыя» апынуліся на апошнім радку табліцы.

— Заўжуды казаў, што ёсць шмат добрых футболістаў, але перамагаюць адзінкі: тых, хто мае характар, хто можа прадэманстраваць, хто на полі гаспадар. Такіх у мяне няма. І за дзень выхаваць, падрыхтаваць немагчыма, — шчыра прызнаўся пасля гульні Гурэнка. Учора ён скасаваў кантракт і пакінуў «Тарпеда».

Некалькі слоў пра астатнія матчы тура: «Славія» — «Мінск» — 1:0, «Шахцёр» — «Нёман» — 1:1, «Нафтан» — «Брэст» — 1:0, «Гомель» — «Белшына» — 1:0. Першы радок займае БАТЭ, на бал ад барысаўчан адстае «Гомель», на трэцім пазіцыі — «Шахцёр».

Тарас ШЧЫРЫ, Жодзіна.

ІНІЦЫЯТІВА БЯСПЛАТНЫ ПРАЕЗД ДЛЯ ўСІХ СТУДЭНТАЎ У МІНАДУКАЦЫІ НЕ ПЛАНУЮЦЬ

«Ці могуць спадзявацца студэнты дзённай формы навучанна на бясплатны праезд у грамадскім транспарце ў наступным навучальным годзе?» — такое пытанне прагучала на сустрэчы студэнцкага актыва Беларускага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта з міністрам адукацыі Сяргеем Маскевічам.

— Разнешне даць студэнтам сталічных ВНУ магчымасць бясплатна карыстацца гарадскім пасажырскім транспартам належыць выключна сталічнай морыі, і Міністэрства адукацыі вельмі станоўча адзначае гэты крок насустрэч моладзі з боку кіраўнітва Мінгарвыканкама. Аднак узнімаець пытанне аб прадстаўленні права бясплатнага праезду для ўсіх студэнтаў краіны мы не плануем.

Больш за тое, я абсалютна ўпэўнены, што сёння ёсць дастаткова магчымасцяў, каб маладыя людзі маглі падзарабіць і не браць на гэтыя мэты грошы ў сваіх бацькоў, — падкрэсліў Сяргей Маскевіч. — Або студэнты возьмуць грошы ў сваіх бацькоў, або дзяржава возьме грошы на ўтрыманне гарадскога пасажырскага транспарту з усіх нас, але маладыя людзі павінны зразумець, што хтосьці гэтыя грошы павінны будзе зарабіць. Нічога бясплатнага не будзе. У Мінску знайшліся фінансавыя магчымасці, каб падтрымаць студэнтаў такім чынам. Я расцэню гэты знак удзячнасці студэнцкай моладзі за яе ўклад у развіццё сталіцы, за вашу актыўнасць. Але не ва ўсіх рэгіёнах ёсць такія магчымасці...
Надзея **НИКАЛАЕВА**.

ДВА ПРЭТЭНДЭНТЫ. А КАРОНА АДНА

10 мая ў Маскве пачынаецца матч за званне абсалютнага чэмпіёна свету па шахматах

Масква, музей, інжынерны корпус Трацякоўскай галерэі. Менавіта там пачынаецца дуэль паміж уладальнікам шахматнай кароны Вішы Анандам (Індыя) і прэтэндэнтам на каралеўскі тытул, выхаванцам беларускай шахматнай школы Барысам Гельфандам. Урадзжэне радзімы шахмат Індыі Вішванатан Ананд апошнім часам месцам жыхарства абраў Іспанію. Барыс Гельфанд нарадзіўся ў Мінску, але з 1998 года жыве з сям'ёй у Ізраілі. Вішы і Барыс амаль аднагодкі: экс-мінчаніну 44 гады, а экс-індыец на некалькіх месяцаў маладзёшэйш.

Шахматны серыял будзе складацца з 12 падынкаў з класічным кантролем часу, а пры нічыёным выніку 6:6 рэзультат матча прадугледжае «тай-брык» (чытары дадатковыя партыі ў хуткіх шахматах). Нама нікіх таямніц і наоко прызывага фонду — ён складае два з паловай мільёныя долараў. Дзеля б гэтай сумы такая: 60% чэмпіёну (плюс карона) і 40% — віцэ-чэмпіёну. Пакуль шахматныя гадзіннікі яшчэ не залушчаны і гульня не пачалася, пагартам стронкі шахматнага даьсе. Апошнім часам Барыс Гельфанд даволі неахвотна расказвае таямніцы свайёй творчай лабараторыі. Гэта зразумела. І тым не менш...

У свой час з Барысам мяне звёў журналісці лёс. Прыгавдаю міранкі жывенё 1979 года. У адным з мікрапаўнаў беларускай сталіцы спартыўны клуб «Сенюз-9» ладуў фізкультурна-аздаруўленчае свята пад назвай «Тата, мама і я — спартыўная сям'я». Спартыўнічалі аматары розных відаў спорту — валеібалісты, тэнісісты, футболісты, шашысты, аднак масоўку гульцоў і бальшычкі сабраў шахматны бліч-турнір. Знаўцы старажытнай гульні розных узростаў — ад пінараў да пенсіянераў — згрупаваліся каля століка, за якім сядзеў чарныя вочы хлопчык. Паводзіны яго сапраўды не маглі не зацікавіць: драўляныя фігуры не дошчы ў чорна-белую клеткачку ён пераосуваў імпульсіўна, амаль не задумываючы, а сам у гэты імгненні жангліраваў заваяванымі пешкамі, сланамі і канямі, прыўнімаўся з кросла, бо яшчэ ледзь ледзь дацягваўся, каб націснуць кнопку шахматнага гадзінніка...

першы разрад па шахматах, сам я з ахвотай, акрамя шахмат, ганяю футболны мяч...»
Мінула дзве вясны, і ў Маскву, на шахматную сесію знакамітай школы экс-чэмпіёна свету Тыграна Петрасяна прыхаў з Мінска ўжо знаёмы нам хлопчык, вынаў 6-га класа Барыс Гельфанд. Манера, стыль гульні юнага мінчаніна (дарэчы, ужо кандыдата ў майстры) прыйшліся даспадобы Тыграну Вартаванавічу, і ён адзначыў: «Дзяр Барыс шахматы пакуль што забава... Ці вырасце з яго гросмайстар? Пажывём — пабачым...»

Пажылі... І што пабачылі? Пабачылі шмат цікавага...
Зіма 1983 года. На мемарыяле за служанага трэнера СССР Аляксея Сакольскага вучань восьмага класа Барыс Гельфанд паднёс сюрпрыз: ён апыраўдзіў 2 гросмайстраў і 11 майстроў, заняў першае месца і сам выканаву нарматыў майстра спорту СССР! Адбылося «паўтарэнне пройдзенага»? Мелася на ўвазе перамога на падобным мемарыяле ў тым жа шахматным клубе па вуліцы Змітрака Бядулі васьмікласніка з Баку Гарыка Каспарова. Сёй-той гэтай супадзенне успрыняў як «маленькую сенсацыю мясцовага значэння». А на самрэд тады адбылася падзея знакавая, бо таленавіты дэбютант Барыс Гельфанд пайшоў шляхам Каспарова. Праўда, кроччу ён да шахматнага алімпі не такімі хуткаснымі тэмпамі, як некалі «рэактыўны» Гарык...

Званне міжнароднага гросмайстра Барыс атрымаў у 20-гадовым узросце. У складзе мужчынскай зборнай СССР на суветнай шахматнай Алімпіядзе (1990 г.) у горадзе Нові Сад (Югаславія)

«ПЛАНЕТА»

Галоўная тэма красавіцкага нумара «Планеты» — эканамічная наступствы здабычы і продажу сланцавага газу. Акрамя таго чытачы даведваюцца пра палітычнае імя ў Мамі, якая склалася ў выніку паўстання казюўнікаў-тургаўгаў, а таксама атрымаюць магчымасць паразважаць пра тое, якія псіхалагічныя праблемы ў хуткім часе могуць ператварыцца ў сапраўдную эпідэмію.

Тых, хто неабыякавы да навукова-тэхнічнага прагрэсу і асваення космасу, зацікавіць артыкулы, прысвечаныя «луннай гонцы» і шматлікім праектам «нябеснага аўтамабіля». А для аматараў сучаснай тэхнікі і спорту часопіс прапануе кароткі агляд гісторыі ралі «Дакар» і інтэрв'ю з яго ўдзельнікамі.

Чытачы, якіх вабяць экзатычныя куткі планеты, пазнаёмяцца з востравам Мантсерат, а аматары гісторыі змогуць прачытаць пра старажытны Смедзін і пра тое, адкуль узяліся бабуліны забабоны. Таксама яны ўбачаць, якое злычынства натхніла Эдгара По на стварэнне чарговага шэдэўра, і пазнаёмяцца з асобай стваральніка эксперыента.

Напрыканцы нумара тры, каго цікавіць навука і ўласнае здароўе, змогуць даведвацца пра тое, што такое сон, які і колькі трэба спаць і ці трэба верыць снам.

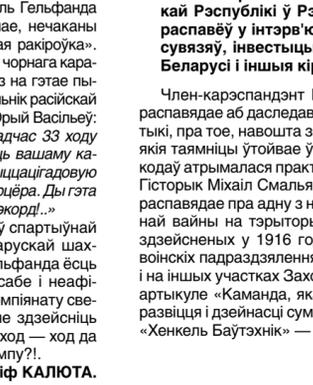
«БЕЛАРУСКАЯ ДУМКА»

Асноўнай тэмай красавіцкага нумара часопіса «Беларуская думка» стала тэма беларуска-турэцкага супрацоўніцтва. 20 гадоў таму паміж нашымі краінамі былі ўсталяваны дыпламатычныя адносіны, і журналісты выдання разам з беларускімі і турэцкімі палітолагамі прадставілі ўзрочны спектр меркаванняў пра ўзаемавыгаднае супрацоўніцтва Беларусі і Турцыі і перспектывы яго пашырэння. Надзвычайна і Паўнамоцны Пасол Турэцкай Рэспублікі ў Рэспубліцы Беларусь Джэват Незізі Азкая распавёў у інтэрв'ю пра асноўныя моманты міждзяржаўных сувязяў, інвэстыцыйнай палітыкі яго краіны ў адносінах да Беларусі і іншых кірункі турэцка-беларускага партнёрства.

Член-карэспандэнт НАН Беларусі, прафесар Алег Давыдзюк распавядае аб даследаванні паходжання беларусаў з дапамогай генетыкі, пра тое, навошта збіраць генетычны банк карэзных беларусаў, якія таямніцы ўтойвае ў сабе ДНК і як з разнастайнасці спадчынных кодаў атрымалася практычна ўзнавіць генетычны партрэт беларусаў. Гісторык Міхаіл Смальянін у артыкуле «У акапах пад Сморгонню» распавядае пра адну з найбольш трагічных стаянок Першай суветнай вайны на тэрыторыі сучаснай Беларусі — аб газавых атаках, здзейсненых у 1916 годзе германскімі войскамі супраць расійскіх ваінскіх падраздзяленняў каля Сморгоні, у наваколлях возера Нарач і іншых участках Заходняга фронту. У навукаліт Сяргей Галюка ў артыкуле «Каманда, якая заўсёды выйграе» прадстаўляе стратэгію развіцця і дзейнасці сумеснага беларуска-нямецкага прадпрыемства «Хенкель Баўтэхнік» — лідара айчынай будаўнічай індустрыі.

Сяргей ЖОЛУД

Іосіф КАЛОТА.

Минский районный исполнительный комитет 8 июня 2012 г. проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь в Минском районе

№ лота	Адрес земельного участка	Кадастровый номер	Площадь земельного участка	Целевое назначение	Исчерпанная инфраструктура *	Расходы по подготовке документации	Начальная цена земельного участка (рублей)	Задаток (рублей)
1	Горанский с/с, д. Вишневка	623681302601000070	0,1496 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	2 662 917	30 000 000	6 000 000
2	Горанский с/с, д. Вишневка	623681302601000071	0,1455 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	водопровод	2 525 344	29 000 000	5 800 000
3	Горанский с/с, д. Вишневка	623681302601000072	0,1443 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	водопровод	2 694 333	29 000 000	5 800 000
4	Горанский с/с, д. Закаблукі	623681305601000176	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	газ	2 893 506	43 000 000	8 600 000
5	Горанский с/с, д. Закаблукі	623681305601000177	0,0890 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	газ	2 778 898	26 000 000	5 200 000
6	Горанский с/с, д. Закаблукі	623681305601000178	0,1039 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	газ	2 808 693	30 000 000	6 000 000
7	Горанский с/с, д. Закаблукі	623681305601000179	0,1011 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	газ	2 790 895	29 000 000	5 800 000
8	Горанский с/с, д. Закаблукі	623681305601000180	0,1401 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	газ	3 398 837	40 000 000	8 000 000
9	Горанский с/с, д. Закаблукі	623681305601000181	0,1420 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	газ	3 396 477	41 000 000	8 200 000
10	Горанский с/с, д. Закаблукі	623681305601000182	0,1045 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	газ	2 236 904	30 000 000	6 000 000
11	Горанский с/с, д. Карасевична	623681309101000043	0,1200 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество	3 019 665	17 000 000	3 400 000
12	Горанский с/с, д. Новодворщина	623681314101000030	0,1433 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	2 908 592	21 000 000	4 200 000
13	Горанский с/с, д. Новодворщина	623681314101000031	0,1397 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	2 908 592	21 000 000	4 200 000
14	Горанский с/с, д. Новодворщина	623681314101000032	0,1335 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	2 945 068	20 000 000	4 000 000
15	Горанский с/с, д. Новодворщина	623681314101000033	0,1494 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	2 839 086	22 000 000	4 400 000
16	Горанский с/с, д. Новодворщина	623681314101000034	0,1403 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	2 915 468	21 000 000	4 200 000
17	Колодицкий с/с, п. Городище, участок № 1	623683402101000440	0,1814 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ	3 200 000	124 000 000	24 800 000
18	Колодицкий с/с, п. Городище, участок № 2	623683402101000442	0,1793 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ, водопровод, канализация	3 200 000	123 000 000	24 600 000
19	Колодицкий с/с, п. Городище, участок № 12	623683402101000450	0,2008 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, водопровод	3 200 000	138 000 000	27 600 000
20	Лощанский с/с, д. Куты, участок № 2	623684004101000038	0,1494 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, водопровод	1 772 020	30 000 000	6 000 000
21	Михановичский с/с, д. Алексеевка, участок № 70	623684200101000090	0,1437 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	84 000	37 000 000	7 400 000
22	Острошицко-Городокский с/с, д. Галица, участок № 23	623685202101000078	0,1532 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	105 000	41 000 000	8 200 000
23	Острошицко-Городокский с/с, д. Галица, участок № 37	623685202101000127	0,1404 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	105 000	37 000 000	7 400 000
24	Острошицко-Городокский с/с, д. Галица, участок № 68	623685202101000126	0,1468 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	105 000	39 000 000	7 800 000
25	Острошицко-Городокский с/с, д. Раубичи	623685206601000928	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ	2 250 000	95 000 000	19 000 000
26	Петришковский с/с, д. Анусино	623685700101000176	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ, водопровод	3 800 000	60 000 000	12 000 000
27	Петришковский с/с, д. Дички	623685702601000180	0,1151 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ, водопровод	3 800 000	55 000 000	11 000 000
28	Петришковский с/с, д. Метково	623685706101000037	0,1504 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество	105 000	25 000 000	5 000 000
29	Петришковский с/с, д. Новашино	623685707101000305	0,1294 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество	84 000	35 000 000	7 000 000
30	Петришковский с/с, д. Новашино	623685707101000169	0,1731 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество	84 000	47 000 000	9 400 000
31	Петришковский с/с, д. Новашино	623685707101000145	0,1529 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество	84 000	42 000 000	8 400 000
32	Петришковский с/с, д. Новашино	623685707101000182	0,1548 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество	105 000	42 000 000	8 400 000
33	Петришковский с/с, д. Новашино	623685707101000153	0,1844 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество	105 000	55 000 000	11 000 000
34	Хатежинский с/с, д. Головки, участок № 3	623687502101000134	0,1392 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ	2 986 040	95 000 000	19 000 000
35	Хатежинский с/с, д. Птичь, участок № 4	623687506101000357	0,1286 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество	2 986 040	50 000 000	10 000 000
36	Хатежинский с/с, аг. Хатежино, ул. Полевая, участок № 30	623687508101001250	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ	2 532 250	50 000 000	10 000 000

I. АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

1. Рэкламная гульня пад назвай «Падпішыся на «Звязду» (далей — Гульня) праводзіцца на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь у адпаведнасці з гэтаймі Правамі ў тэрмін з 5 мая па 30 верасня 2012 года ўключаючы з гэтаймі стымуляванню росту падліску на газету «Звязда» на трэці квартал або другое паўгоддзе 2012 года.

2. Арганізатар Гульні — Установа «Рэдакцыя газеты «Звязда» (далей — Арганізатар), месца знаходжання: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, УНП 100155376.

II. ПРЫЗАВЫ ФОНД ГУЛЬНІ

3. Прызавы фонд рэкламнай гульні «Падпішыся на «Звязду» сфарміраваны за кошт маёмасці арганізатара гульні — установы «Рэдакцыя газеты «Звязда» і складаецца з наступных рэчаў:

№ п/п	Назва	Колькасць (шт.)	Цана за шт. з ПДВ (руб.)	Усяго з ПДВ (руб.)
1	Эл. прас FA-5603-1	7	55 104,8	385 734
2	Эл. чайнік «Атлант» 02	7	80 870	566 090
3	Пыласос «Віцязь» ПС-302	1	143 000	143 000
4	Машына кухонная электрычная «Белвар» КЭМ-36/220-4-23	7	153 980	1 077 860
5	Мікрахвалевая печ Daewoo KOR-4115 SA	1	238 085	238 085

УСЯГО прызавы фонд рэкламнай гульні «Падпішыся на «Звязду» складае 2 410 769 (два мільёны чатырыста дзевяць тысяч семсот шэсцьдзесят дзевяць) беларускіх рублёў.

III. УМОВЫ ЁДЗЕЛУ Ё ГУЛЬНІ

4. Рэкламная гульня «Падпішыся на «Звязду» праводзіцца з гэтаймі стымуляванню росту падліску на газету «Звязда» на трэці квартал або другое паўгоддзе 2012 года.

5. Уздзелніка Гульні можа быць любы грамадзянін Рэспублікі Беларусь, які пастаянна пражывае на яе тэрыторыі і які аформіў і апалюі падліску на газету «Звязда» на трэці квартал або другое паўгоддзе 2012 года.

6. Падставой для ўдзелу ў Гульні з'яўляецца дадзены падлісчыкам на адрас Рэдакцыі ў перыяд падліснай кампаніі на трэці квартал або другое паўгоддзе 2012 года выразаная з газеты заплоўнаваная картка ўдзелніка — падлісчыка «Звязды», якая друкуецца ў газеце «Звязда» да двух разоў на тыдзень у перыяд з 5 мая па 6 ліпеня 2012 года.

7. Азін падлісчык можа дадзены толькі адну картку ўдзелніка. Падлісчык, які дадзены больш за адну картку ўдзелніка, выключачецца з Гульні.

8. Карткі ўдзелніка, наклееныя на паперу ці плёнкі, адскрапаніраваныя або тыя, што паступілі ў рэдакцыю пасля 6 ліпеня 2012 года па паштовым штампелі атрымання, да ўдзелу ў Гульні не прымаюцца.

IV. СКЛАД КАМІСІІ ПА ПРАВЯДЗЕННІ ГУЛЬНІ

9. Для правядзення Гульні Арганізатар стварае камісію па правядзенні рэкламнай гульні «Падпішыся на «Звязду» (далей — Камісія) ў наступным складзе:

Звановіч Уладзімір Аляксандравіч — намеснік галоўнага рэдактара установы «Рэдакцыя газеты «Звязда» — старшыня Камісіі;

Члены Камісіі:

Пракапеня Алена Уладзіміраўна — намеснік начальніка ўпраўлення распаўсюджвання друкаваных СМІ РУП «Белпошта»;

Доўнар Валяціна Аркадзьеўна — загадчык аддзела п'сьмаў установы «Рэдакцыя газеты «Звязда»;

Сянько Аляксандр Анастольевіч — загадчык вытворчага аддзела установы «Рэдакцыя газеты «Звязда»;

Прус Таццяна Віктараўна — вядучы рэдактар тэхнічны установы «Рэдакцыя газеты «Звязда»;

Дзевойна Алена Уладзіміраўна — рэдактар аддзела прававой і кадровай работы установы «Рэдакцыя газеты «Звязда»;

10. Камісія кіруецца ў сваёй дзейнасці рэгламентам (раздзел V гэтых Правілаў).

11. Асобы, якія ўмоўляюць у склад Камісіі, не могуць быць удзелнікамі гэтай Гульні.

V. РЭГЛАМЕНТ РАБОТЫ КАМІСІІ

12. Камісія ажыццяўляе кантроль за захаваннем правілаў правядзення рэкламнай гульні, вызначае пераможцаў Гульні, якія выйгралі прыз, разглядае скаргі і спрэчныя пытанні, якія ўзнікаюць падчас правядзення Гульні.

13. Пасяджэнні Камісіі вядзе старшыня. Пасяджэнні Камісіі з'яўляюцца правамоцнымі пры наяўнасці большасці членаў з яе зарэгістраванага складу.

14. Члены Камісіі абавязаны: прымаць удзел у пасяджэннях Камісіі, забяспечваць падчас Гульні адпаведнасць парадку яе правядзення гэтым Правілаў, вызначаць пераможцаў Гульні, якія выйгралі прызы, прымаць удзел у разглядзе скаргаў (пры іх наяўнасці) ўдзелнікаў, падпісваюць пратаколы пасяджэнняў Камісіі.

VI. ПРЫЗЫ І ПРАДАК РОЗЫГРЫШУ ПРЫЗОЎ

15. На пасяджэнні Камісіі ў якасці назіральнікаў без права галасавання могуць запрашацца удзелніка Гульні, прадстаўнікі незалежных арганізацый.

16. Усе рашэнні Камісіі прымаюцца шляхам адкрытага галасавання простаю большасцю галасоў старшынні членаў Камісіі, якія прысутнічалі на пасяджэнні. У выпадку роўнасці галасоў «за» і «супраць» галас старшынні Камісіі з'яўляецца вырашальным.

17. Рашэнні Камісіі афармляюцца пратаколам, які падпісваюцца ўсімі прысутнымі на пасяджэнні членамі Камісіі.

VI. ПРАДАК РОЗЫГРЫШУ ПРЫЗОЎ

18. Розыгрышы прызоў ажыццяўляюцца на пасяджэнні Камісіі 10 ліпеня 2012 года ў 12 гадзін у памяшканні Арганізатара Гульні па адрасе: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

19. Перад пачаткам розыгрышу карткі ўдзелнікаў сартуюцца па абласцях і горадах Мінску, змяшчаюцца ў асобныя прасторыныя скрыні і старанна перамяшваюцца.

20. Спачатку асобна для кожнай вобласці і для горада Мінска разыгрываюцца па адным прасе, чайніку і кухоннай машыне.

У сувязі з тым, што Мінская вобласць стабільна забяспечвае найвялікшую колькасць падлісчыкаў, для гэтай рэгіёна дадаткова разыгрываецца адзін пыласос.

Затым усе карткі змяшчаюцца ў адну скрыню, перамяшваюцца, і разыгрываецца суперпрыз — мікрахвалевая печ.

21. Пераможцам Гульні, які выйграў прыз, лічыцца ўдзелнік, чыё прозвішча напісана на дадзенай ім картцы ўдзелніка, якую пры розыгрышы кожнага асобнага прыза выцягне выпадковым чынам са скрыні або небудзе з запрошаных удзелнікаў Гульні або прадстаўнікоў незалежных арганізацый. На кожнай такой картцы ўдзелніка падпісваюцца выйграны прызы і распісваюцца члены Камісіі.

22. Вынікі розыгрышу прызоў афармляюцца пратаколам і публі-

куюцца да 21 ліпеня 2012 года ўключаючы ў газеце «Звязда».

Арганізатар у тэрмін да 21 ліпеня 2012 года дасылае пераможцам паведкамленне аб выйграным прызе заказаным п'сьмом з указаннем тэрміну яго атрымання.

VII. МЕСЦА, ПАРАДАК І ТЭРМІН ВЫДАЧЫ ПРЫЗОЎ

23. Умовай выдчы прызоў з'яўляецца прад'яўленне пераможцам пашпарта або документа, які пацвярджае асобу, і арыгінала аб'янементы або квітанцыі аб падліску на газету «Звязда» на трэці квартал або другое паўгоддзе 2012 года.

Пры звартанні па атрыманне прыза прад'яўляецца пераможца ён павінен прад'явіць даверанасць па атрыманне прыза, пашпарта і арыгінал аб'янементы або квітанцыі аб падліску на газету «Звязда» на трэці квартал або другое паўгоддзе 2012 года.

24. Адсутнасць у пераможца, які выйграў прыз, аб'янементы або квітанцыі аб падліску на газету «Звязда» на трэці квартал або другое паўгоддзе 2012 года з'яўляецца падставой для адмовы ў выдчы яму прыза ў сувязі з тым, што ён не адпавядае патрабаванням, якія прад'яўляюцца да удзелніка Гульні пунктам 5 гэтых Правілаў.

25. Прызы выдаюцца пераможцам у тэрмін да 30 верасня 2012 года ў памяшканні Рэдакцыі па адрасе: г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, з 9:00 да 13:00 і з 14:00 да 17:00, за выключэннем выхадных і святочных дзён. Расходы, звязаныя з прыездам пераможцаў па атрыманне прыза, Арганізатар не аплатае.

26. Выплата грашовага эквіваленту кошту рэчавага прыза або замена яго на іншы прыз не дапускаецца.

27. Пасля 30 верасня 2012 года выдчы прызоў спыняецца і прэзэнці ўдзелнікаў не прымаюцца.

VIII. ЗАКЛЮЧЭННЯ ПАЛАЖЭННІ

29. Пераможцы Гульні насуць адказнасць за прадстаўленне падатковай справяднасці за вылету ўсіх падаткаў, якія прадугледжаны дзеючым заканадаўствам Рэспублікі Беларусь у сувязі з атрыманнем прызоў.

30. Пераможцы Гульні і іх сваякі згаджаюцца з тым, што іх імёны, фатаграфіі, лісты і нтэрв'ю могуць быць выкарыстаны Арганізатарам Гульні ў любых рэкламных і/або інфармацыйных матэрыялах, якія звязаны з Гульнёй. Яны таксама згаджаюцца даваць інтэрв'ю і здымацца для рэкламных матэрыялаў у сувязі з Гульнёй без выплаты якой-небудзь дадатковага ўзнагароджання. Усе працы на такія публікацыі належаць Арганізатару Гульні.

31. Правілы правядзення рэкламнай гульні «Падпішыся на «Звязду» да пачатку рэкламнай гульні апублікуюцца сумесна з рэвізітамі і адраснага рэгістрацыі ў газеце «Звязда».

32. Даведкі, якія датычацца гэтай Гульні, можна атрымаць па тэлефоне (017) 287 19 68.

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі Правілаў правядзення рэкламнай гульні № 2008 ад 20.04.2012 г., выдана Міністэрствам гандлю Рэспублікі Беларусь.

ОАО «ЛИДАПІШЭКОНЦЕНТРАТЫ»

сообщает акционерам общества решение по внеочередному собранию акционеров от 20.04.2012 г.:

1. Отменить решение годового очередного общего собрания акционеров протокол от 14.03.2012 г. № 26 в части выплаты дивидендов на 1 акцию по итогам работы Общества за 2011 год в размере 195,8017 рубля.

2. Утвердить дивиденды по итогам работы Общества за 2011 год в размере 192,4323 рубля на 1 акцию.

Выплата будет производиться депозитарием УП «Совмедиа» г. Минск почтовым переводом по месту жительства.

Все изменения, связанные с паспортными и адресными данными акционеров, необходимо сообщить по адресу: 2300366, г. Минск, пер. Северный, 13, депозитарий УП «Совмедиа», тел. 8017 213 54 72.

Правила внесения изменений:

- заявление на изменение данных;

- копия паспорта ст. 30—33 + стр. с пропиской (регистрацией).

УНП 500021268

ООО «ДинастИей»

СООБЩАЕТ О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ В ПРОЕКТНУЮ ДЕКЛАРАЦИЮ, опубликованную в газете «Звязда» № 43 (27158) от 03.03.2012 г.

Объект: «Многоквартирные жилые дома, не относящиеся к домам повышенной комфортности, с помещениями административно-общественного назначения, выносом временной автостоянки УП «Аражи, автостоянки и парковки» на пересечении ул. Крупской и ул. Малинина с многоярусной гараж-стоянкой по ул. Крупской, первый этап — строительство жилых домов №№ 9, 10, 11 и 12 по генплану».

Исключить из проектной декларации слова: «В жилом доме № 10 по генплану секция 2 (M464-Y1): Четыре трехкомнатных квартиры общей площадью 72,84 м²».

УНП 100984486

МГКУ дорожно-мостовое предприятие

ПРОВОДИТ ЗАПРОС ЦЕНОВЫХ ПРЕДЛОЖЕНИЙ на закупку катка вибрационного двухшарового в количестве 1 шт. за счет местного бюджета.

Конечный срок подачи ценовых предложений 13.00.10.05.2012 г.

По условиям процедуры закупки и с предложениями обращаться по адресу: 212030, г. Могилев, ул. Габровская, 9; т./ф. 8 0222 48 03 38.

Адрес электронной почты: MGKUDMP@tut.by.

УНП 702065690

ПО ПРОДАЖЕ ГОСУДАРСТВЕННОГО ИМУЩЕСТВА И ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА

Наименование предмета аукциона	Здание почты и право заключения договора аренды земельного участка
Местонахождение недвижимого имущества	Брестская область, Ивановский район, Бродницкий с/с, дер. Яхша, ул. Октябрьская, д. 22
Продавец недвижимого имущества	РУП «Белпочта» Брестский филиал, тел. (0162) 20 57 21
Сведения о предмете аукциона	Здание одноэтажное, сборно-щитовое, обложено кирпичом, 1979 г.п., общая площадь — 65,5 кв.м с кирпичной холодной пристройкой. Земельный участок площадью 0,0529 га; использовать для размещения объектов промышленного производства, общественно-го питания, торговли, услуг, административного назначения (с учетом комплексного развития территории по согласованию с отделом архитектуры и строительства Ивановского райисполкома); срок аренды — 30 лет
Условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка	-осуществить государственную регистрацию права на земельный участок в течение двух месяцев со дня подписания договора аренды земельного участка; - в случае изменения назначения недвижимого имущества получить в установленном порядке разрешение Ивановского районного исполнительного комитета на проведение проектно-изыскательских работ, архитектурно-планировочное задание на проектирование и технические условия для инженерно-технического обеспечения объекта строительства и разработать проект на строительство (реконструкцию) объекта в срок, не превышающий двух лет; - осуществлять строительство (реконструкцию) объекта в сроки, определенные проектной документацией; - до окончания срока аренды земельного участка совместно с Ивановским районным исполнительным комитетом решить вопрос его дальнейшего использования
Начальная цена предмета аукциона, руб.	1 366 754
Сумма задатка, руб.	271 350
Организатор аукциона	Фонд «Брестоблимушество», г. Брест, ул. Ленина, 11, тел.: (0162) 23 12 63, 23 44 78, 21 19 82, 23 44 06, 20 87 85 www.brest-region.by

Аукцион состоится 5 июня 2012 года в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Ленина, 11, каб. 524 (здание облисполкома).

Для участия в аукционе организатору аукциона подается:

Заявление на участие в аукционе по установленной форме, к которому прилагаются следующие документы.

Документ с отметкой банка, подтверждающий внесение суммы задатка на р/с 3642941148018 дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Брестской области, код банка 739, получатель платежа — фонд «Брестоблимушество», УНП 200020538; срок внесения суммы задатка — до подачи заявления на участие в аукционе.

Юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем — копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования.

Иностранцам юридическим лицом — копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения; выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквив

АХОВЫ

№ 4 (32)

ПАД ЗНАКАМ САВЫ

СУМЕСНЫ ВЫПУСК «ЗВЯЗДЫ» І ДЭПАРТАМЕНТА АХОВЫ МУС РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

„Больш як 500 ліквідатараў працягваюць працаваць у нашых калектывах на грамадзянскіх пасадах. 39 чалавек да гэтага часу з'яўляюцца атэставанымі супрацоўнікамі, гэта значыць носяць міліцэйскую форму.“

„Мы павінны быць бясконца ўдзячныя ўсім нашым калегам і прадстаўнікам іншых прафесій, тым, хто сёння жыве, і тым, хто пайшоў ад нас, за падараную магчымасць спакойна жыць, працаваць і служыць свайму народу!“

НЕ ДАДЗЕНА ПРАВА ЗАБЫЦЬ...

26 красавіка ў апарце Дэпартамента аховы прайшлі памятныя мерапрыемствы, прысвечаныя гадавіне чарнобыльскай трагедыі. На сустрэчу з асабовым складам прыбылі ветэраны службы, якія ўдзельнічалі ў ліквідацыі наступстваў аварыі.

Успомніць усіх пайменна

СВАЁ меркаванне аб трагедыі, якая адбылася 26 гадоў таму, а таксама аб тым, як сёння аддаюць даніну павагі ўдзельнікам ліквідацыі наступстваў катастрофы ў рэгіянальных падраздзяленнях аховы, выказаў палкоўнік міліцыі Віталь Казлоўскі — намеснік начальніка Дэпартамента аховы, начальнік упраўлення ідэалагічнай работы і кадравага забеспячэння.

— Віталь Іосіфавіч, якое ваша бачанне гэтай шматнацыянальнай бяды?

Мінула 26 гадоў з моманту аварыі на Чарнобыльскай АЭС, аднак адгалоскі катастрофы па гэты дзень нагадваюць нам аб трагедыі, якая стала нацыянальным бядствам. Нават праз столькі гадоў людзі, семі, вёскі, гарады, якія непасрэдна сутыкнуліся з «нябачным ворагам» — радыяцыяй, не могуць сцерці з памяці боль, пакуты, страту блізкіх і дарагіх людзей.

— Для Дэпартамента аховы гэтаксама блізка памяць аб трагедыі, як і для многіх іншых міністэрстваў і ведамстваў...

— Безумоўна! Сярод тысяч грамадзян, якія адправіліся 26 гадоў таму ў радыяактыўную зону, было

нымі лічбамі. У ганаровых спісах Дэпартамента аховы лічца 1320 удзельнікаў ліквідацыі наступстваў чарнобыльскай катастрофы. Амаль 700 з іх — гэта ўжо пенсіянеры службы аховы. Больш як 500 ліквідатараў працягваюць працаваць у нашых калектывах на грамадзянскіх пасадах. 39 чалавек да гэтага часу з'яўляюцца атэставанымі супрацоўнікамі, гэта значыць, носяць міліцэйскую форму. Гэтыя дастойныя людзі ёсць ва ўсіх без выключэння рэгіёнах Беларусі.

Напярэдадні 26-й гадавіны чарнобыльскай трагедыі кіраўніцтва Дэпартамента аховы палічыла сваім абавязкам успомніць усіх, хто цаной уласнага жыцця ліквідаваў наступствы катастрофы на ЧАЭС. Ва ўсіх рэгіянальных калектывах прайшло ўшанаванне ветэранаў службы аховы, якія ўдзельнічалі ў тых падзеях. Напярэдадні сіламі супрацоўнікаў і службоўцаў былі прыведзены ў парадак магільныя тых нашых калегаў, якія ўжо пайшлі ў свет іншы. Мы не маем маральнага права здраціць памяць аб іх. Сустрэлі таксама з сем'ямі памерлых ліквідатараў і тых, хто па стане здароўя не змог прыняць удзел у памятных мерапрыемствах.

«Крылаты» госць

У Дзень касманautaўкі асабовы склад Дэпартамента аховы сустрэўся з генерал-маёрам е адстаўцы Анатолем Канстанцінавічам — асоба неардынарная. Ён заслужаны работнік культуры, пісьменнік, чые творы былі экранізаваны яшчэ ў часы Савецкага Саюза, аўтар шэрагу кніг. Прынамсі, адна з апошніх — «Узлёт і трагедыя Юрыя Гагарына». Паўстагоддзя таму, калі Гагарын паляцеў у космас, Сулянуа быў слухачом Ваеннай акадэміі ў Маскве, уваходзіў у склад рэдакцыйнай калегіі ведамаснай газеты. Яму пашчасціла ўзяць інтэрв'ю ў першага савецкага касманauta. Сустрэча (а галоўнае, асабістыя якасці Гагарына) вельмі ўразіла журналіста, ды так, што ён застаўся верным тэме лёсу і трагедыі гэтага цудоўнага чалавека на наступныя 50 гадоў.

Для супрацоўнікаў і служачых Дэпартамента дыялог з такім пачэсным госцем стаў сапраўдным падарункам, а яго ўспаміны і апавед аб далёкіх падзеях нібыта акулуні прысутных у атмасферу тых дзён.

СУБОТНІК Марафон чысціні

Супрацоўнікі цэнтральнага апарата Дэпартамента аховы па традыцыі прынялі ўдзел у рэспубліканскім суботніку — прычым на сваіх рабочых месцах. У прыватнасці, яны прыводзілі ў належны стан службовыя, адміністрацыйныя памяшканні, займаліся добраўпарадкаваннем: падрыхтавалі клубы для кветак, ачысцілі прылеглаю тэрыторыю ад мінулагадняга лісця і слога галля, лабілілі пылога бардзюры, навялі парадак каля сталы супрацоўнікаў Дэпартамента аховы МУС Беларусі, якія загінулі пры выкананні службовых абавязкаў.

Матэрыялы спецыяльна падрыхтавалі: У. ЗІДАНОВІЧ, А. ГЕРАСІМАЎ, А. ЯРМАЛІНСКАЯ, Н. СВДУНОВІЧ, А. НОВІК, Н. ЛЕРНАТОВІЧ, А. ДАНІЛІАНКА, Л. УШЭНІН, А. КАВЛЕЎСКАЯ.

ПЕРСАНАЛІІ

ВАРТАВЫ ЧАРНОБЫЛЬСКИХ ВАРОТ

Праз тры тыдні пасля выбуху рэактара, 17 мая 1986 года, пасля чарговага дзяжурства супрацоўнік Наваполацкага гарадскога аддзела аховы Мікалай Малахоўскага разам з чатырма калегамі быў адпраўлены ў Віцебск. Адтуль міліцыянераў, мабілізаваных з усіх куткоў вобласці, накіравалі ў камандзіроўку на паўднёвы ўсход Беларусі.

Палкоўнік інфармацыі аб выбуху атаманга рэактара доўгі час не распаўсюджвалася, праваахоўнікі зусім не чакалі, што дзесьці дзён абвешчуць месца. Насцяржыла толькі тое, што перад ад'ездам у Віцебск ім выдалі рэчышчы і рэспіратары, а ў самім абласным цэнтры перапрапарулі ў спецадзёнку.

— Наступноу ноч мы правялі ў вайскай часці, якая дыслацыравалася ў вёсцы Савічы. А раніцай нас даставілі на кантрольна-прапускны пункт, размешчаны пры ўездзе ў 10-кіламетровую зону вакол АЭС. Пастаўлена задача практычна нічым не адрознівацца ад працы на любым іншым КПП. Таксама даводзілася выязджаць на нарытоўку лесу; драўніна шла на ўзвядзенне агароджы з калючым дротам, якой абнеслі ўсю ахоўную тэрыторыю. А праз тыдзень прыбыў новы наряд, і нашаму ўзводу паставілі іншую задачу — адсяленне людзей з 30-кіламетровай зоны, — успамінае Мікалай Віктаравіч.

Праца ў новай якасці аказалася куды больш складанай, чым на КПП: было цяжка пераконваць жыхароў пакідаць свае хаты. Тым больш што для большасці слова «радыяцыя» не з'яўлялася важным аргументам. А яшчэ праблем дадавалі ўжо былыя хатнія жывёлы: табельная зброя міліцыянерам не выдалі, а перспектыва сустрэцца са здзіцэлым сабакам падчас вяртання аблоду спусцелага населенага пункта зусім не радавала.

Месяц, праведзены паблізу выбухнуўшага рэактара, для Мікалая Малахоўскага, як і для ўсіх удзельнікаў ліквідацыі наступстваў катастрофы, стаў не толькі асобнай старонкай аўтабіяграфіі, але і дадаў нямаля запісаў у медыцынскую карту. У 1997 годзе Мікалай Віктаравіч пайшоў у адстаўку ў званні маёра па стане здароўя: моцна «сеў» зрок. А добрасуленнай службе ў органах унутраных спраў ён аддаў больш за 20 гадоў, прайшоўшы шлях ад простага міліцыянера да камандзіра роты.

Гэта мая зямля!

Вясной 1986 года радыяеактыўнае воблака прызымлілася ў паці раёнах Магілёўшчыны. У Чэрыкаўскім, Слаўгарадскім, Краснапольскім, Клімавіцкім і Касцюковіцкім раёнах з'явіліся кантрольна-прапускныя пункты, мноства знакаў з надпісам «радыяцыя».

Прайшлі гады, але, на жаль, «плямы» на карце Беларусі застаюцца. Праўда, дзе-нідзе на «рэабілітаванай» тэрыторыі вярнуліся людзі. Былы начальнік Чэрыкаўскага аддзялення Дэпартамента аховы маёр міліцыі ў запасе Сяргей Бязрукі ўспамінае: «Я нарадзіўся ў Чэрыкаўскім раёне, тут вучыўся, ажаніўся і працую, нягледзячы ні на што. У 1984 годзе па рэкамандцыі калектыву аўтабазы Чэрыкава я паступіў на службу старшым інспектарам аховы аддзялення пазаведамаснай аховы пры Чэрыкаўскім раённым аддзеле ўнутраных спраў. А праз два гады мы, тады яшчэ маладыя супрацоўнікі, як адзін выйшлі на барацьбу з радыяцыяй. Напачатку паўстала пытанне першачарговага адсялення вёскаў. Людзі, пакідаючы сваё жытло, нічога не маглі ўзяць з сабой. Гаспадаркі і прадпрыемствы пакідалі сваю ўласнасць ахоўваць нам. Уваўляецца, колькі забурджаных будматэрыялаў, каларовых металаў, іншых матэрыяльных каштоўнасцяў, грыбоў, ягад, мяса, вывезеных з зоны, з'явілася б у розных раёнах рэспублікі?».

На вайне з нябачным ворагам

Аляксандр Шніп у 1988 годзе служыў на пасадзе дзятурнага пункта цэнтралізаванай аховы аддзялення пазаведамаснай аховы пры аддзеле ўнутраных спраў Слаўскага гарвыканкама. У складзе зводнага атрада УУС Мінаблвыканкама старшы лейтэнант міліцыі быў накіраваны на ахову грамадскага парадку ў адселенай зоне. Частка атрада, дзе Аляксандр Шніп быў прызначаны кіраўніком змены, дыслацыравалі ў Нараўлі. Падраздзяленне займалася не толькі аховай грамадскага парадку, але і барацьбой з марадзёрамі, якія пацягнуліся ў зоны чалавечага няшчасця. Кантрольна-прапускны пункт размяшчаўся ў вёсцы Бела Берэг за 12 кіламетраў ад райцэнтра. Там неслі службу па дзве — вадзіцель аўтамашыны і старшы змены.

— Некаторыя агульныя веды па радыяцыі ў нас былі, — распавядае Аляксандр Адольфавіч, — але наколькі гэта сур'ёзна, ніхто з нас на той час не ўяўляў.

Аднак самым страшным і незразумелым для супрацоўнікаў міліцыі былі пустыя вёскі і дамы. Усё гэта выглядала невянчэнатуральна: у хатах засталіся рэчы, посуд, мэбля. Было такое ўражанне, што гаспадары кудысьці выйшлі і вось-вось вярнуцца. — Асабліва цяжка станавілася на душы, калі да калючага дроту падыходзілі жывыя, якія тут нарадзіліся і пражылі большую частку свайго жыцця, прасілі прапусціць іх «паглядзець на хату», — успамінае ліквідатар. — На жаль, вярнуцца дадому жыхарам не ўдалося. Вёскі, дзе ўзровень радыяцыі быў меншы, спалілі, а ініцыя проста пахаваць.

У небяспечнай камандзіроўцы Аляксандр Шніп прабыў два месяцы. Пасля вяртання афіцэр закончыў Акадэмію МУС, а ў 2007 годзе пайшоў на заслужаны адпачынак з пасады камандзіра роты Першамайскага аддзела Дэпартамента аховы. Аднак адпачываць маёр міліцыі ў запасе не прывык. Цяпер Аляксандр Адольфавіч працягвае службу ў Маскоўскім аддзеле аховы грамадзянскай спецыялістам па ліцэнзаванні.

У крузе першым

У Лідскім аддзеле Дэпартамента аховы сёння працуюць 13 чалавек, якія бралі непасрэдны ўдзел у ліквідацыі наступстваў аварыі. Некаторыя з іх былі ў ліку першых, хто ступіў у атамане пекла.

Адзін з іх — малады інспектар аховы, вадзіцель спецыяльнай групы міліцыі, прапаршчык Валерый Жылінскі. У першыя дні трагедыі ён, знаходзячыся на тэрміновай службе ў якасці вадзіцеля бронетранспарцёра, быў накіраваны да выбухнуўшага рэактара — забяспечваць выстаўленне варты па ахове АЭС.

Паводле слоў Валерыя Вацлававіча, выканваць пастаўленыя задачы даводзілася ў непасрэднай блізкасці: адлегласць да сцен чацвёртага рэактара часам дасягала 150—200 м. Службу неслі кругласутачна, узровень радыяцыйнага фону на пастах быў вельмі высокі, таму выдаваліся прафілактычныя сродкі для аховы арганізма ад уздзеяння радыяцыі.

— Перад заступленнем у наряд нам дадалі дыханьня. Пасля завяршэння працы гэтая спецавратка ўтылізавалася, выдавалася новая, і так некалькі разоў за дзень, — успамінае Жылінскі.

Першае няясное службы Валерыя Вацлававіча паблізу рэактара доўжылася каля двух месяцаў. Другі раз у тым жа 1986-м годзе ахоўваць грамадскі парадок прыйшло ўжо ў 30-кіламетровай зоне ў вёсцы — лістападзе.

«Ленінцы» ў дзеянні

Пасля апоўначы да экіпажа Ленінскага аддзела аховы (г. Мінска), які патрулявае па раёне, звярнуўся 35-гадовы мінчанін. Мужчына растлумачыў, што некалькі хвілін таму трое хлопцаў, пагражаючы нажом, адабралі ў яго машыну «Аўды-100» і зніклі. Міліцыянеры па радыёстанцыі перадалі інфармацыю дзятурнаму, які накіраваў на месца здарэння дадатковы наряд.

Спрабуючы спешна ўцячы на выкрадзенай іншамарцы, у раёне Камвольнага камбіната здымнікі сутыкнуліся з яшчэ адным таксі, у якім знаходзіліся вадзіцель і пасажыр. Адзін з падазронных атрымаў сур'ёзныя траўмы, двое іншых накіраваліся ў бок ракі Свіслач. Першая група затрымання аховы — камандзір роты, маёр Аляксандр Чакан, прапаршчык Аляксандр Цішкевіч і міліцыянер-вадзіцель Дзмітрый Цітко, прыбыўшы да месца ДТЗ, апытага відэаочкаў. Міліцыянеры ўдакладнілі прыметы згончыкаў і кірунку, у якім тыя зніклі. Перадаўшы інфармацыю дзятурнаму, першы экіпаж пачаў праследванне. Каб злавіць злычынцаў, дзятурны накіраваў яшчэ адзін наряд

аховы ў складзе прапаршчыка Яўгена Кузьміцкага і міліцыянера-вадзіцеля, старшыні Дзясны Кірзэва.

Пры адпрацоўцы дваровай тэрыторыі першы экіпаж каля дома 33 па вуліцы Барадзінскай выявіў аднаго з падазронных. Ім аказаўся 17-гадовы навучнец сталічнага ПТВ. У гэты ж час на вуліцы Якубава другі экіпаж затрымаў 18-гадовага фармачыю дзятурнаму, першы экіпаж пачаў праследванне. Каб злавіць злычынцаў, дзятурны накіраваў яшчэ адзін наряд

Адчуванне

«ЭКСКУРСІЯ» ў СТАЛІЦУ ПРывЯЛА НА НАРЫ

Каля поўначы група затрымання Ленінскага аддзела аховы сталіцы рухалася па сваім маршруце. Сустрэць грамадзян на вуліцы нават у такі позні час — звычайная справа. Але маладыя людзі, якія сядзелі на лаўцы ў адным з двароў па праспекце Ракасоўскага, павялі сябе дзіўна. Заўважыўшы міліцыянераў, яны сталі хавацца за дрэвамі. Экіпаж аховы — прапаршчык міліцыі Вячаслаў Дзяснік і сяржант міліцыі Арцём Ляшнеўскі вырашылі правярэць дакументы ў паўночнікаў. Тыя тлумачылі, што прыехалі на аўтарынак «Мацінаўка» па запчасткі, куды накіроўвацца раніцай, а дакументы знаходзяцца ў аўтамабілі, які прыпаркаваны за некалькі кварталаў адсюль. Ахоўнікі правярылі і мікраўтобус, паколькі паводзіны жыхароў Магілёўшчыны падаліся ім падазроннымі, але нічога ў салоне не знайшлі. На тым начное знаёмства магло б і закончыцца. Ды праз некаторы час ахоўнікі засталі старых знаёмых на тым жа самым месцы. На гэты раз яны нешта даставалі з-за дрэва. Цяпер у «ленінцаў» не было сумненняў ў тым, што падазронні былі недарэзнымі. Міліцыянеры дагналі ўцекачоў хутка. Затрыманыя маладыя людзі 20 і 29 гадоў кралі з машын замежнай вытворчасці магнітолы (на момант затрымання іх было пяць). «Экскурсія» ў сталіцу закончылася дзвюма крымінальнымі справамі.

А тым часам у Бабруйску

мясцовы жыхар звярнуўся ў міліцыю з заявай, што з яго машыны ўкралі аўтамагнітолу і акумулятар. Наряд аддзела аховы ў складзе міліцыянера-вадзіцеля Сяргея Сахара і міліцыянера-кінолага Аляксандра Альвінскага аглядзелі легавушку з разбітым бакавым шклом і сталі адпрацоўваць тэрыторыю. Відэаочы апісалі прыкметы падазронага, а службовы сабака

Джэры адразу ўзяў след і прывёў да маладога чалавека з цэлафанавым пакетам у руках, дзе аказалася дзве аўтамагнітолы. Адкуль яны ўзяліся, хлопец не мог патлумачыць.

Чуццё і вопыт падказалі старшым прапаршчыкам, што знаходка стане не адзінай. У кватэры падазронага ахоўнікі знайшлі крадзеныя рэчы і затрымалі двух яго саўдзельнікаў. Высветлілася, што тройка займалася аўтамабільным крадзямі. У асноўным іх аб'ектамі былі іншамаркі, але нярэдка даставалася і легкадаступны «Жыгуля». Акрамя мноства разнастайных магнітоў і акумулятараў, былі знойдзены і асабістыя рэчы кіроўцаў.

Матэрыялы спецыяльна падрыхтавалі: У. ЗІДАНОВІЧ, А. ГЕРАСІМАЎ, А. ЯРМАЛІНСКАЯ, Н. СВДУНОВІЧ, А. НОВІК, Н. ЛЕРНАТОВІЧ, А. ДАНІЛІАНКА, Л. УШЭНІН, А. КАВЛЕЎСКАЯ.

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении 12 июня 2012 года аукциона по продаже в частную собственность земельного участка для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома в Мухавецком сельском Совете Брестского района

№ лота	Местоположение земельного участка	Площадь, га	Начальная (стартовая) стоимость земельного участка руб.	Целевое назначение земельного участка и его кадастровый №
1.	Агр. Мухавец, ул. 60 лет Октября, 116 Сумма задатка, руб. Расходы на изготовление земельно-кадастровой документации, руб. Расходы на объявление в средствах массовой информации, руб.	0,1632	23 264 350	строительство и обслуживание одноквартирного (блокированного) жилого дома; № 121283305601000742
			2 326 435	
			1 168 831	
		Согласно акту выполненных работ		

Земельный участок расположен в агрогородке Мухавец по ул. 60 лет Октября, 120. Рядом с участком проходит автодорога Брест-Малорита-граница Украины. По улице проложен магистральный газопровод и построена линия электропередачи. Участок свободен от застройки.

Аукцион будет проводиться **12.06.2012 в 10.00** по адресу: Брестский район, агр. Мухавец, ул. 60 лет Октября, 21 (здание сельсополкома). Для проведения аукциона необходимо наличие не менее 2-х участников.

Для участия в аукционе необходимо подать заявление об участии в аукционе, копию платеж-

ного поручения, подтверждающего внесение на расчетный счет Мухавецкого сельсополкома № 3600213070062 в филиале 100 АСБ «Беларусбанк», код 246, УНП 200676206, код платежа 04901 залога в размере 10% от начальной цены земельного участка; документ (паспорт), подтверждающий личность покупателя.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: агр. Мухавец, ул. 60 лет Октября, 21 (здание сельсополкома) с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по рабочим дням. Последний срок подачи заявлений **06 июня 2012 года до 17.00.**

ИНФОРМАЦИЯ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА БЕЗ УСЛОВИЙ ПО ПРОДАЖЕ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА

Адрес объекта и его наименование	здание деревообрабатывающего цеха, общей площадью 1509,8 м ² с инвентарным № 630/С-42263. Начальная стоимость 536 129 531 рубль без учета НДС, адрес: г. Молодечно, ул. Молодежная, 8А. Шаг аукциона в размере 5% от предыдущей цены
Порядок оплаты	Оплата в размере цены продажи объекта (за вычетом задатка) в течение 15 календарных дней на р/с Продавца с момента заключения договора купли-продажи, который будет заключен с Победителем в течение 15 календарных дней после проведения аукциона
Сумма задатка	10% от начальной цены на р/с 3012190930030 в отделении 932 ОАО «Белинвестбанк», г. Молодечно, код 739, УНП 600182305, ОКПО 04064333, получатель: СИКУП «УКС-Сервис»
Продавец	Открытое акционерное общество «Молодеченское агропромышленное»
Организатор аукциона	СИКУП «УКС-Сервис», г. Молодечно, ул. Мира, 15, каб. 1
Документы, представляемые для участия в аукционе	Заверенную банком копию платежного документа, подтверждающего внесение задатка; юридическим лицам – копию учредительных документов и свидетельства о регистрации, индивидуальных предпринимателям – свидетельство о государственной регистрации, физическим лицам – паспорт или иной документ, удостоверяющий личность
Информация по земельному участку	Объект находится на земельном участке площадью 0,4314 га с кадастровым номером 62385010000204119, расположенного по адресу: Минская обл., г. Молодечно, ул. Молодежная, назначение – земельный участок для размещения объектов обрабатывающей промышленности – содержание и обслуживания деревообрабатывающего цеха
Конечный срок и адрес приема заявок	30.05.2012 до 16 ⁰⁰ , г. Молодечно, ул. Мира, 15, каб. 1, СИКУП «УКС-Сервис», тел.: (8 0176) 73 00 13, 75 16 09; (факс) 75 19 20; 8 044 71 74 60
Дата, время и место проведения аукциона	05.06.2012 в 15 ⁰⁰ , г. Молодечно, ул. Мира, 15, каб. 1, СИКУП «УКС-Сервис»
Условия проведения аукциона	Продавец имеет право отказаться от проведения аукциона не позднее чем за три дня до даты его проведения.

Каменский сельский исполнительный комитет Логойского района Минской области

ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь для строительства и обслуживания одноквартирных жилых домов

№ п/п	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь, га	Расходы по подготовке документов	Начальная цена (рублей)	Задаток (рублей)
1	аг. Камено, участок № 2, 623282704101000177	0,2244	2 918 432	6 732 000	1 009 800
2	д. Мокраль, участок № 3, 623282706601000022	0,2143	2 918 432	6 429 000	964 350
3	д. Мокраль, участок № 4, 623282706601000023	0,2386	2 918 432	7 158 000	1 073 700
4	д. Липки, участок № 2, 623282705601000016	0,2500	2 918 432	4 500 000	675 000

Задаток перечисляется на р/счет 3600619071109, ЦАУ № 611 филиала № 500, Минское управление ОАО «АСБ Беларусбанк», код 601, г. Логойска. УНП 600181630, ОКПО 04431547600, код платежа 4901, Каменский сельский исполнительный комитет. Победитель аукциона обязан в течение 10 (десяти) рабочих дней после утверждения о результатах аукциона внести плату за земельный участок, возместить расходы, связанные с подготовкой документации, необходимой для

проведения аукциона. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Всем желающим предоставляется возможность ознакомиться с документацией и земельными участками. Аукцион состоится **07 июня 2012 года в 11.00** по адресу: Минская обл., Логойский р-н, аг. Камено, ул. Центральная, 7 А.

Заявление на участие и необходимые документы принимаются до **11.00 01 июня 2012 года.**

Контактные телефоны: 8 (01774) 72335, 72381, 8 (+ 375 29) 170 02 61

Наш сайт в интернете: logoysk.gov.by

ОДО «ЮгАгро» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

по продаже дебиторской задолженности, принадлежащей ОДО «ЮгАгро»
Организатор торгов: управляющий в деле о банкротстве ООО «Диссионт»: г. Гомель, ул. Молодости, 5, комн. 1, моб. (8029) 621-22-36, тел. 68-26-34.
Продавец дебиторской задолженности: ОДО «ЮгАгро», г. Гомель, Привокзальная площадь, д. 1
Аукцион состоится **21.05.2012 г. в 12 ч. 00 мин.** по адресу: г. Гомель, ул. Молодости, д. 5, комн. 1.

Наименование дебитора	Место нахождения имущества (дебиторской задолженности)	Номинальная стоимость задолженности	Размер уценки	Начальная цена продажи, без НДС, руб.	Задаток, руб.
Лот № 1 КСУП «Звезда» (дебиторская задолженность по судебному приказу)	Череповский район, д. Залесье, ул. Советская, 52	3 966 570	10%	3 569 913	178 495
Лот № 2 ССУ «Урская сортоиспытательная станция» (дебиторская задолженность по судебному приказу)	п. Турсковой, Рогачевский район, ул. Советская, 1	30 951 480	10%	27 856 332	1 392 820
Лот № 3 КСУП «Нивы» (дебиторская задолженность по судебным приказам)	Жлобинский район, Солонихин с/с, ул. Советская, 29, комн. 409	106 684 213	10%	96 015 792	4 800 790

Заявления и прилагаемые к нему документы принимаются с момента опубликования настоящего извещения по адресу: г. Гомель, ул. Молодости, д. 5, комн. 1 с 9.00 до 17.00 в рабочие дни. Прием документов заканчивается **18 мая 2012 г. в 16.00.**

Задаток перечисляется до **18.05.2012 года** (включительно) на р/с 301222135600026 в ГФ по Гомельской области ОАО «Белинвестбанк», МФО 151501768, УНП 490492855.

Условия продажи – без условий.
Шаг аукциона в размере 5% от начальной цены.
В случае признания торгов несостоявшимися, в связи с подачей заявления на участие в них только одним участником, возможна продажа доли этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5%.
Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену покупки.
По вопросам участия в аукционе и приобретения имущества должника обращаться по телефонам: (8-029) 621-22-36, 68-26-34

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Аукцион состоится **07.06.2012 г. в 10.00** по адресу: **210600, г. Витебск, пр-т Черняховского, 19, конференц-зал.**
Организатором аукциона является РУП «Белтелеком» в лице Витебского филиала РУП «Белтелеком», находящегося по адресу: г. Витебск, пр-т Черняховского, 19.

НА АУКЦИОНЕ ВЫСТАВЛЯЕТСЯ ПРАВО ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА:

Лот 1. Помещение 3-го этажа здания, расположенного по адресу: ул. Якуба Коласа, 14 в г. Новополоцке Витебской области, удовлетворительного состояния, общей площадью 27,9 кв.м, срок аренды – не менее 3-х лет, начальная цена продажи – 6,975 базовых величин; размер задатка – 0,6975 базовой величины; целевое использование – для производственных целей (за исключением вредных производств), размещения офисов, складского помещения, оказания услуг, коэффициент (п.8.2 Указа №150) составляет 3,0.

Документы на участие в аукционе принимаются с **7.05.2012 г. по 6.06.2012 г.** в рабочее время (с 9.00 до 17.00) по адресу: г. Витебск, пр-т Черняховского, 19, каб. 509-п. Документы, поданные после **17.00 6.06.2012 г.**, не рассматриваются. Заключительная регистрация участников аукциона – в день проведения аукциона с 9.00 до 10.00 по адресу: г. Витебск, пр-т Черняховского, 19, каб. 509-п.

Порядок оформления участия в аукционе, а также порядок проведения аукциона определены Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды зданий, сооружений и помещений, находящихся в республиканской собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 № 1049.

Для участия в аукционе участник в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе: - перечисляет задаток на с/с №3012072841543 в филиале № 200 – Витебском областном управлении ОАО «АСБ Беларусбанк», МФО 150801635, УНП 300977657, Витебский филиал РУП «Белтелеком»;

Лот 2. Помещение 1-го этажа в изолированном помещении, расположенном по адресу: ул. М.Богдановича, 10, пом. 2 в г. Полоцке Витебской области, удовлетворительного состояния, общей площадью 8,45 кв.м, срок аренды – не менее 3-х лет; начальная цена продажи – 2,1125 базовых величин; размер задатка – 0,211 базовой величины; целевое использование – для производственных целей (за исключением вредных производств), размещения офисов, складского помещения, оказания услуг, осуществления розничной торговли, коэффициент (п.8.2 Указа №150) составляет 3,0.

- подает заявление на участие в аукционе; - заключает соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона; - предоставляет копию платежного документа о перечислении задатка.

Помимо указанных документов: - физическое лицо предъявляет документ, удостоверяющий личность; - индивидуальный предприниматель – копию свидетельства о государственной регистрации; - юридическое лицо (резидент Республики Беларусь) – копию документа, подтверждающего государственную регистрацию; нерезидент – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения. Представитель физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица предъявляет доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность данного представителя. Копии документов предоставляются без нотариального засвидетельствования. Победителем аукциона признается участник, предложивший наивысшую цену за предмет аукциона. Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) в течение 3 рабочих дней со дня его проведения обязан в установленном порядке перечислить на субсчет арендодателя сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом внесенной им суммы задатка, а также возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения. Информация о затратах на организацию и проведение аукциона, порядке и сроках их возмещения доводится до сведения участника перед началом аукциона под роспись. Срок заключения договора аренды: в соответствии с действующим законодательством. Телефоны для справок: (0212) 27 29 42, 27 11 58, факс (0212) 27 18 81.

Утерянный представителем Белгосстраха по Ленинскому району г. Минска бланк страхового полиса по обязательному страхованию гражданской ответственности владельцев транспортных средств на территории Республики Беларусь серии ВС № 5647392 считать **недействительным.**

Полное наименование, местонахождение покупателя акций	Открытое акционерное общество «Сантехэлектромотааж», 246007, г. Гомель, ул. Тролейбусная, 9а, контактный телефон: 8 0232 57 41 91
Полное наименование, местонахождение эмитента, акции которого покупаются	Открытое акционерное общество «Сантехэлектромотааж», 246007, г. Гомель, ул. Тролейбусная, 9а, контактный телефон: 8 0232 57 41 91
Цель приобретения акций	С целью дальнейшей продажи инвесторам
Количество акций, которое намеревается приобрести покупатель	4000 (четыре тысячи) простых (обыкновенных) акций
Цена приобретения акций	75000 (семьдесят пять тысяч) белорусских рублей
Срок, форма и порядок оплаты акций	Оплата не позднее 30 (тридцати) банковских дней с момента заключения договора купли-продажи путем перечисления денежных средств на счет продавца
Адрес, по которому будет заключаться договор купли-продажи	246007, г. Гомель, ул. Тролейбусная, 9а, Открытое акционерное общество «Сантехэлектромотааж», контактный телефон: 8 0232 57 41 91
Дата начала и окончания срока представления предложений акционеров на продажу акций	С 07 мая 2012 г. по 14 мая 2012 г. Если общее количество предложенных для приобретения акций превысит 4000 штук, то акции приобретаются пропорционально заявленным требованиям
Дата начала и окончания заключения договоров купли-продажи акций	с 15 мая 2012 г. по 31 мая 2012 г.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению Пуховичского райпо (продавец) проводит открытый аукцион

по продаже объектов недвижимого имущества в составе:
Лот № 1: здание хлебопекарни (инв. № 602/С-22157), об. пл. 523,8 кв.м, в т.ч. склад (инв. № 602/С-22156), об. пл. 43,7 кв.м, конюшня (инв. № 602/С-22155), об. пл. 36,9 кв.м, склад (602/С-22154), об. пл. 120,1 кв.м, склад (602/С-22153), об. пл. 193,9 кв.м, расположенные по адресу: Минская область, Пуховичский район, г. Маршина Горка, ул. П. Гучка, 8. Начальная цена с НДС – 900 000 000 бел. руб. Площадь земельного участка – 0,5572 га (предоставлен продавцу на праве постоянного пользования). Ограничения в использовании – 0,0135 га охранная зона тепловых сетей).

Лот № 2: изолированное производственное помещение № 3 (инв. № 602/Д-817), об. пл. 275,6 кв.м, изолированное помещение № 1 (инв. № 602/Д-815), об. пл. 48 кв.м, Минская область, Пуховичский район, г. Маршина Горка, ул. Чапаева, 65-1. Начальная цена с НДС – 300 000 000 бел. руб.

Лот № 3: здание прирельсового склада (инв. № 602/С-43943), об. пл. 105,4 кв.м, расположенное по адресу: Минская область, Пуховичский район, г. Маршина Горка, ул. Андреевская. Начальная цена с НДС – 100 000 000 бел. руб. Площадь земельного участка – 0,0209 га (предоставлен продавцу на праве аренды по 12.01.2041).

Лот № 4: здание заготовительного пункта (602/С-43941), об. пл. 54,8 кв.м, Минская область, Пуховичский район, Туринский с/с, аг. Турин. Начальная цена с НДС – 10 000 000 бел. руб. Площадь земельного участка – 0,0199 га. Предоставлен продавцу на праве аренды по 27.01.2021.

Задаток 10% от начальной цены перечисляется: резидентами РБ на р/с № 3012108260016; нерезидентами РБ в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в евро (EUR) – 3012108260032; в долларах США (USD) – 3012108260029; в российских рублях (RUB) – 3012108260045; в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК 153001369, г. Минск, УНП 690324015, Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение **5 рабочих дней** после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение **30 (тридцати) банковских дней** со дня проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов **www.rft.by**.

Аукцион состоится **07.06.2012** в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чаплова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **06.06.2012** до 17.00 по указанному адресу.

Тел.: (8017) 224 61 34; 500 47 12.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Неуродпром» (продавец) проводит повторный открытый аукцион

по продаже объектов недвижимого имущества, расположенных по адресу: Минская область, Минский р-н, севернее д. Захаричи, в составе:

Лот № 1: корпус промывки (здание специализированное иного назначения, инв. № 600/С-59848), об. пл. 2211,7 кв.м. Начальная цена с НДС (снижена на 65%) – **826 980 000 бел. руб.** Площадь земельного участка – **0,2241 га** (предоставлен продавцу на праве постоянного пользования). Объект обременен договором аренды.

Лот № 2: корпус вторичного дробления (здание специализированное иного назначения, инв. № 600/С-59846), об. пл. 1284,8 кв.м. Начальная цена с НДС (снижена на 65%) – **506 520 000 бел. руб.** Площадь земельного участка – **0,2240 га** (предоставлен продавцу на праве постоянного пользования).

Задаток 10% от начальной цены лота перечисляется на р/с № 3012108260016 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК 153001369, г. Минск, УНП 690324015, Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение **10 (десяти) рабочих дней** после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение **30 (тридцати) банковских дней** со дня проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов **www.rft.by**.

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Народная газета» от 14.04.2012.

Аукцион состоится **17.05.2012** в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чаплова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **16.05.2012** до 17.00 по указанному адресу.

Тел.: (8017) 224 61 34; 500 47 12.

СВЕТЛОГОРСКИЙ РАЙОННЫЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

8 июня 2012 года проводит открытый аукцион по продаже права на заключение договора аренды земельных участков
Аукцион состоится в **11.00 8 июня 2012 года** в зале заседаний райисполкома по адресу: г. Светлогорск, пл. Центральная, д. 1

К участию в аукционе допускаются любое лицо, желающее принять участие, в том числе индивидуальные предприниматели и юридические лица, предъявившие документ, удостоверяющий личность, с предоставлением следующих документов:

1. **Заявление** с указанием кадастрового номера и адреса каждого земельного участка, который предполагается получить в аренду;
2. **Копия платежного документа**, подтверждающего внесение задатка в размере, указанном в извещении, с отметкой банка. Задаток перечисляется на расчетный счет № 3604429002044 в ЦБУ № 322 филиала № 312 ОАО «АСБ Беларусбанк», УНП 400019707, МФО 151501673, Светлогорский райисполком; назначение платежа – задаток на аукцион.
3. **Юридические лица** – документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копия устава и свидетельства о государственной регистрации юридического лица, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица, **индивидуальные предприниматели** – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования.
4. **Физические лица** – копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования.

4. При участии в торгах представителя дополнительно предоставляются:
- для юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;
- для индивидуального предпринимателя и физического лица – нотариально удостоверенная доверенность;

- представители или уполномоченные должностные лица иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенности или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;

- представители иностранного гражданина – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык.

Документы для участия в торгах принимаются по адресу: г. Светлогорск, пл. Центральная, каб. 34, отдел экономики райисполкома с 8.30 до 17.30 по рабочим дням до 05 июня 2012 года включительно. Заключительная регистрация – в день аукциона с 10.00 до 11.00 по адресу: г. Светлогорск, пл. Центральная, д. 1, каб. 34. Телефон: 8(02342) 58487, 27433.

Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, осуществляются в установленном порядке в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона. Указанные затраты возмещаются победителем аукциона районному исполнительному комитету.

Месторасположение земельного участка, адрес, кадастровый номер участка,	№ 325050100002004253: расположен по адресу: Гомельская область, Светлогорский район, г. Светлогорск, ул. Калинин, район магазина «Полесье»	
Характеристика расположенных на участке строений, инженерных коммуникаций	Ограничений в использовании земельного участка не имеется	
Площадь земельного участка, га	0,0035	
Срок аренды, лет	3	
Назначение участка	для установки торгового киоска (размещения объектов розничной торговли)	
Условия продажи права аренды	Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона обязан: 1. В течение 10 рабочих дней после утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся: 1.1. внести плату за право заключения договора аренды земельного участка; 1.2. возместить затраты на организацию и проведение аукциона, включая расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документов, необходимых для его проведения, формированием земельного участка и изменением земельного участка в результате такого формирования, в том числе с государственной регистрацией в отношении этих участков. 2. Заключить со Светлогорским райисполкомом договор аренды земельного участка и осуществить в двухмесячный срок со дня подписания договора аренды государственную регистрацию, ограничений прав на земельный участок; 3. Получить в установленном порядке архитектурно-планировочное задание и технические условия для инженерно-технического обеспечения объекта строительства, разрешение райисполкома на проведение проектно-исследовательских работ, разработку строительного проекта на строительство объекта в срок, не превышающий 2 лет. 4. Приступить к строительству объекта в течение шести месяцев со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство такого объекта. 5. Снять на занимаемом земельном участке плодородный слой почвы и использовать его согласно проектной документации. 6. Завершить строительство объекта в сроки, определенные проектной документацией.	
	Начальная цена права заключения договора аренды, руб.	456 720
	Сумма задатка, руб.	91 340
	Сумма затрат на проведение аукциона, руб.	3 114 060

Аукцион проводится в соответствии с порядком, установленным Положением о порядке организации и проведения аукционов на право заключения договоров аренды земельных участков, утвержденным Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 г. № 462 «о некоторых мерах по реализации Указа Президента Республики Беларусь от 27 декабря 2007 г. № 667».

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания жилых домов в н.п. Кургань, Алесино, Студенка, Дуброва, Пелика Курганского сельсовета Смолевичского района Минской области

1	Форма проведения аукциона	Открытый
2	Дата, время и место проведения аукциона	06 июня 2012 года в 15.00, д. Кургань, ул. Центральная, 8, Курганский сельсополком, зал заседаний
3	Пр	

Адчыняйцеся, нябёсы, Юр'я ідзе!

«Да подай, маці, ключы Небеса атварыць, Да росаньку спусціці: На новае лета, на зялёнае жыта, На жыта, на пшаніцу, На ўсяку пашніцу...»

«Ой, што ж карагод Сам Бог налярод, Дзе карагод ходзіць — там жыта родзіцца, А дзе не бывае — То там палягае...»

Яшчэ да першага выгану каровы за вароты ў поле ў Іванавай Слабадзе жанчыны водзяць карагод і спяваюць юраўскія песні. А першы выган адбываўся 6 мая, якраз на Юр'я:

юць-замаўляюць здвён у вёсцы, выганяючы «тавар»: «Ідзі, кароўка, у поле, Зялёную траву паядай, Юр'еву расу палівай. А ты, Юр'я, з таварам хадзі, Стада глядзі, Разам з таварам дамоў ідзі!»

Рытуальнымі дзеяннямі-просьбамаі гаспадыні нібы баранілі ад нячыйнага сілы сваіх дойных карміліц:

«На разьходных дарогах Будзе стаяць ведзьмарыха — Вялікая дойніца. Рожкам адкаліся, Ножкам адбрыкніся, Хвосцікам адмахніся — К сабе вядзьмарку не падпусці, Нясі свой удой дамоў...»

Штогод 6 мая па традыцыі ладзяць вясковага (галоднага) Юр'я на вясковых скрыжаванні і ў полі, дзе буйна ўзыходзяць пасевы.

Лічанья вёскі ў Беларусі захавалі прыгожую і відоўшчыную спелу-карагодную традыцыю святкавання Юр'я. Сярод іх Іванава Слабада, у якой абрад уключае нашэнне ўпрыгожанай ёлкі і чырвонай хусткі-сцяга.

«Чырвоны «сцяг» сімвалізуе жыта, якое красуе ў полі, а яшчэ бароніць пасевы ад навальніц, граду і дажджоў, — тлумачыць сэнс карагодных сімвалаў Вольга

Карась. — Няхай гэтак каласочкі на жыце шумляць, як каснічкі на ёлцы зіхацяць».

Пасля карагоду ўпрыгожаную ёлку пакідаюць у полі як ахвяру дзеля ўрадлівасці, добрых ўскодаў і багатага ўраджаю, на які спадзяецца кожны гаспадар. А гурт жанчын крочыць ад хаты да хаты, не толькі спяваючы пад вокнамі, каб атрымаць традыцыйныя яйкі і бліны, але і каб падняць настроі «крывымі» танцамі — «баціначкамі» і вясёлай спелунай гульні «вароты». Вясковы гарманіст Ры-

гор Карась дае такога жару, што ногі само працягаюць у скокі.

Сёння ў Іванавай Слабадзе галоўнымі захавальнікамі і Юр'еўскага, і іншых старажытных абрадаў з'яўляецца заслужаны аматарскі калектыў «Журавінка». Захоўваючы песні, рабёсты, традыцыйны касцюм, удзельніцы самадзейнасці захоўваюць, без перабольшвання, душу вёскі, яе твар. Захаванне абрадаў ніколі не прычыцца сучаснаму жыццю, у якім хутка нівелююцца і знікаюць рысы самабытнасці

нават такога багатага рэгіёна, як Палессе. І няхай сабе карагод на Юр'я ў Слабадзе не выконвае цпер тых сэнсавых гаспадарчых функцый, якія былі раней, заўтра вясковая раўніца абудзіцца ўсё тымі ж адвечнымі словамі: «За чэрэтам зялёнымі. Ляжыць ралля не арана, Не арана, не пахана. Па той раллі ходзіць панна...»

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара. Лельчыцкі раён.

ПРАВЕРЬЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ

Дата: 1819 год — нарадзіўся (Маёнтак Убель, зараз Чэрвеньскі раён) Станіслаў Манюшка, кампазітар, дырыжор і педагог, класік польскай і беларускай вакальнай лірыкі, стваральнік нацыянальнай класічнай оперы. З 1840 года — арганіст і дырыжор у Вільні, з 1858-га — дырыжор і дырэктар опернага тэатра, з 1864 года з'яўляўся прафесарам Музычнага інстытута ў Варшаве. Стварэнне першых вадзівіляў, музычных камедый і камічных опер Маюшкі звязана з Беларуссю. Адны з найбольш вядомых опер: «Галка», «Графіня», «Страшы двор». Памерў ў 1872 годзе.

Дата: 1941 год — нарадзіўся Аляксей Куцкоў — галоўны герой публікацыі ў часопісе «Лайф» ад 24 сакавіка 1958 года. Пасля таго, як СССР апыраўдзіў ЗША ў асваенні космасу, запустыўшы першы спадарожнік, амерыканскія эксперты зрабілі высноў, што Саветам гэта удалося дзякуючы паспяховаму саюзу навукі, адукацыі і тэхналогіі. І тады амерыканскія журналісты вырашылі прааналізаваць дзве сістэмы школьнай адукацыі. Выбралі амерыканскага школьніка Стывена Лапекаса з Чыкага і яго маскоўскага аднагодка — таго самага Аляксея Куцкова. Тут і высветлілася, што Аляксей як мінімум на два гады апыраўдзена амерыканца па адукаванасці. Вынікі даследавання былі апублікаваны ў часопісе «Лайф». Публікацыя мела каласальны рэзананс у амерыканскім грамадстве, у краіне пачалася імклівая адукацыйная рэформа. Падчас паездкі ў ЗША Куцкоў вельмі хацеў сустрэцца са сваім завочным супернікам, але Стывен адмовіўся: крыўда на рускага хлопца і часопіс «Лайф» не прайшла да гэтага часу.

Дата: 1937 год — нарадзіўся (вёска Галышэ Расонскага раёна) Мікалай Аляксандравіч Картэль, беларускі вучоны-генетык, акадэмік НАН Беларусі (1996), доктар біялагічных навук (1984), прафесар (1991), заслужаны дзеяч навукі Рэспублікі Беларусь (1999). Аўтар больш як 380 навуковых прац па генетыцы, малекулярнай генетыцы і генетычнай інжынерыі раслін. Даследаваў пытанні генетыкі і селекцыі драўняных раслін, радыяцыйнага мутагенеза сельскагаспадарчых раслін, праблемы генетычнай і клетачнай інжынерыі вышэйшых раслін.

Бальтасар Грасіян (1601—1658), іспанскі пісьменнік-мараліст: «Разумнаму больш карысці ад варагаў, чым дураню ад сяброў».

Было сказана

Даты | **Падзеі** | **Любі**

1819 год — нарадзіўся (Маёнтак Убель, зараз Чэрвеньскі раён) Станіслаў Манюшка, кампазітар, дырыжор і педагог, класік польскай і беларускай вакальнай лірыкі, стваральнік нацыянальнай класічнай оперы. З 1840 года — арганіст і дырыжор у Вільні, з 1858-га — дырыжор і дырэктар опернага тэатра, з 1864 года з'яўляўся прафесарам Музычнага інстытута ў Варшаве. Стварэнне першых вадзівіляў, музычных камедый і камічных опер Маюшкі звязана з Беларуссю. Адны з найбольш вядомых опер: «Галка», «Графіня», «Страшы двор». Памерў ў 1872 годзе.

1941 год — нарадзіўся Аляксей Куцкоў — галоўны герой публікацыі ў часопісе «Лайф» ад 24 сакавіка 1958 года. Пасля таго, як СССР апыраўдзіў ЗША ў асваенні космасу, запустыўшы першы спадарожнік, амерыканскія эксперты зрабілі высноў, што Саветам гэта удалося дзякуючы паспяховаму саюзу навукі, адукацыі і тэхналогіі. І тады амерыканскія журналісты вырашылі прааналізаваць дзве сістэмы школьнай адукацыі. Выбралі амерыканскага школьніка Стывена Лапекаса з Чыкага і яго маскоўскага аднагодка — таго самага Аляксея Куцкова. Тут і высветлілася, што Аляксей як мінімум на два гады апыраўдзена амерыканца па адукаванасці. Вынікі даследавання былі апублікаваны ў часопісе «Лайф». Публікацыя мела каласальны рэзананс у амерыканскім грамадстве, у краіне пачалася імклівая адукацыйная рэформа. Падчас паездкі ў ЗША Куцкоў вельмі хацеў сустрэцца са сваім завочным супернікам, але Стывен адмовіўся: крыўда на рускага хлопца і часопіс «Лайф» не прайшла да гэтага часу.

1937 год — нарадзіўся (вёска Галышэ Расонскага раёна) Мікалай Аляксандравіч Картэль, беларускі вучоны-генетык, акадэмік НАН Беларусі (1996), доктар біялагічных навук (1984), прафесар (1991), заслужаны дзеяч навукі Рэспублікі Беларусь (1999). Аўтар больш як 380 навуковых прац па генетыцы, малекулярнай генетыцы і генетычнай інжынерыі раслін. Даследаваў пытанні генетыкі і селекцыі драўняных раслін, радыяцыйнага мутагенеза сельскагаспадарчых раслін, праблемы генетычнай і клетачнай інжынерыі вышэйшых раслін.

Бальтасар Грасіян (1601—1658), іспанскі пісьменнік-мараліст: «Разумнаму больш карысці ад варагаў, чым дураню ад сяброў».

Было сказана

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ЧАСТУЙЦЕСЯ!

Печанья хрушчы

Спатрэбіцца: вада — 1 шклянка, алей — 2/3 шклянкі, мука пшанічная (прыблізна) — 3 шклянкі, соль — 1 ч. л., папрыка салодкая — 1 ч. л., часнок, пятрушка, кунжут ці іншыя травы-прыправы для пасыпкі, чай чорны (для смажкі)

Уклучыць духоўку на 180-200°C. Пакуль яна нагрэецца, першая партыя ўжо будзе гатовая! Замясіць мяккае цеста з вады, папрыкі, сушанай пятрушкі, солі, алею і мукі. Мукі трэба столькі, каб цеста добра адставала ад рук і яго лёгка можна было раскачаць. Падзяліць цеста на 4-5 частак.

Тоненька раскачаць на паперы для выпечкі, крыху падсыпаўшы мукі. Абавязкова на паперы — менавіта з ёй мы будзем пераносіць цеста на бляху. Яно прыліпае да паперы, але гэта не страшна — проста паварочвайце ліст, а не само цеста.

Змазайце цеста моцным чаем, пасыпаць соллю, кунжутам (ці любымі траўкамі) і папльскаць зверху, каб кунжут не абсыпаўся. А зараз доўгім нажом нарэзаем цеста ўздоўж на палоскі 2-3 см, а потым уперак — на любую даўжыню, якая вам падбаецца. Побач ставім бляху і перацягваем за краёчак паперы нашу будучую выпечку. Ставім у духоўку хвілін на 10, пакуль не ўспушцацца і не падрумянцацца. Потым застаецца толькі ўсыпаць у міску гатовыя хрушчы і паставіць выпякацца наступны ліст.

Балык з курынага філе

Спатрэбіцца: філе курынае — 3 шт., соль (марская, буйная) — 250 гр., сумесь перцаў (молатых) — 1,5 ст. л., духмяныя травы — 1,5 ст. л., лаўровы ліст (не буйны) — 10 шт., каньяк — 50 гр.

Пад духмянымі травамі маюцца на ўвазе і сумесі (праванская, італьянская, міжземнаморская). Можна сумесь траў падабраць на свой смак. Калі па нейкай прычыне вы не любіце духмяныя травы, можна выкарыстоўваць проста соль і сумесь перцаў. Змешваем соль, травы, перац, лаўровы ліст (папярэдне яго паламайце) і каньяк (каньяк можна замяніць на віскі, брэндзі, ром). Бярэм і палову сумесі выкладваем на дно пасудзіны, зверху выкладваем курчыну грудку. На грудку — сумесь солі і прыпраў, якая засталася. Размяркоўваем яе па ўсіх грудках. Накрываем накрыўкай ці плёнкі і адпуляем у халадзільніку на 24 гадзіны.

Дастанем ёмістасць, грудкі ДОБРА (!!!) прамываем і ДОБРА высушваем ручніком. Загортваем у марлю ці ручнік і адпуляем у халадзільніку мінімум на 12 гадзін. Захоўваць балык таксама трэба ў халадзільніку.

УМЕЛЫЯ РУЧКІ

Чахол для шампураў

Бярэм старыя джынсы. Адразаем адну калашыну (перад гэтым трэба памераць па даўжыні шампураў: можа, спатрэбіцца не ўся калашына). Разразаем па шве, дзе падвойная строчка, і адразаем гэтае шво.

Выразаем заднюю кішэнь з запасам тканіны. Гэты запас тканіны адзін раз паднімаем і прырасоўваем.

Прыстрочваем гэту кішэнь да аднаго з бакоў калашыны. У верхняй частцы будучага чахла пазначаем куліску і дзірачкі для шнура. Абкідаем дзірачкі і прыстрочваем куліску. Бярэм яшчэ кавалак тканіны для ручкі (даўжыня — якая вам па душы). Складаем абодва бакі ўнутр да цэнтра, потым напалову і застрочваем. Прыстрочваем ручку да чахла з дапамогай квадрацкай тканіны.

Страчваем другі бок і атрымаем чахол. Устаўляем два шнуры і абмежавальнікі, каб зацягваць чахол. Чахол гатовы! Складаем у яго шампуры — і можна ехаць на шашлык.

Калі ў вас вострыя шампуры, то ўсярэдзіне па нізе чахла можна прышыць кавалак тоўстай тканіны, скуры ці скіразаменніка.

Чахол для шампураў можна звязаць і з рэшткаў розных нітак, якія напэўна знойдуцца ў кожнай майстрыцы.

Лепш за ўсё вязаць слупкамі з накідамі. Пачынаем з донца, у якое потым можна ўставіць слочак з-пад крэму, каб шампуры не праколвалі чахол. Прымаем памер пад слочак. Калі вязанне дасягне яго вышыні, трэба далей вязаць роўна, без прыбавак на вышыню шампураў, чаргуючы колеры. Асобна вяжам ремень патрэбнай даўжыні — 3 рады слупку з накідамі — і замацоўваем на чахле.

Шнурук з паветраных пелюў для завязвання верху трэба працягнуць у апошнім шэрагу слупку з накідамі праз кожныя 3 слупкі. Вось і ўсё.

СЁННЯ

Месяц
Поўня 6 мая.
Месяц у сузор'і Скарпіёна.

Імяніны
Пр. Віталія, Гаўрылы, Клімента, Лукі, Усевалода, Фёдара, К. Ірэны, Тамары, Вальдэмара, Вінцэнта, Тодара.

Сонца

Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск — 5.25	20.49	15.24
Віцебск — 5.10	20.43	15.33
Магілёў — 5.15	20.39	15.24
Гомель — 5.17	20.29	15.12
Брэст — 5.41	21.03	15.22
Брэст — 5.47	20.58	15.11

Фота: Анатоль Кляшчук.

ЗАЎТРА

Геамагнітная ўзрушэнні

ВІЦЕБСК 740мм рт.сл. +10...+12°C	ГРОДНА 740мм рт.сл. +9...+11°C	МІНСК 735мм рт.сл. +12...+14°C	МАГІЛЁЎ 740мм рт.сл. +12...+14°C
БРЭСТ 741мм рт.сл. +13...+15°C	ГОМЕЛЬ 744мм рт.сл. +14...+16°C	ВАРШАВА +17...+19°C	КІЕЎ +23...+25°C
ВІЛЬНЮС +20...+22°C	МАСКВА +20...+22°C	РЫГА +8...+10°C	С.-ПЕЦЯРБУРГ +10...+12°C

Абазначэнні:
■ няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў
■ невялікія геамагнітныя узрушэнні
■ слабая геамагнітная бура

...у суседзях

Мілая наша матуля Ніна Ігнатаўна СКОРАЯ! Шчыра віншваем цябе з днём нараджэння! Жадаем, наша родная, выдатнага здароўя, толькі сонечных дзён і добрых вакол людзей.

З вялікай павагай да цябе дачка Валянціна, сын Аляксандр, нявестка Наталля, унучак Арсеній.

УСМІХНЕМСЯ

Мама Максіма Галкіна вырасла на песнях яго жонкі.

Едзе некая аўтаінструктар за рулём па горадзе, рух даволі шчыльны. Тут нейкая дама пачынае перастраівацца з раду ў рад без вараветнікаў, розка тузае туды-сюды аўто і г.д. Інструктар не вытрымаў, апускаяе шкло і крычыць:
— Дураніца! Хто цябе так ездзіць вучыць?!
— Вой, Алег Генадзевіч, добры дзень!

Напоўна, ты меў рацыю, я сапраўды дрэнна гатую... Учора наліла кату суп, дык ён яго панюхаў і стаў закопваць.

Даніўса?

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІК: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: У.ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н.КАРПЕНКА, А.КЛЯШЧУК, Л.ЛАХМАНЕНКА, Т.ПАДАЛЯК (намеснік галоўнага рэдактара), С.ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), Н.РАСОЛЬКА, С.РАСОЛЬКА, Л.РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л.СВІДРЫЦКАЯ, А.СПАНЕЎСкі (намеснік галоўнага рэдактара), В.ЦЕЛЮШК, Л.ЦМОШЫК.

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОН: прыёмная — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, юрыдычная — 287 19 68, сакратарыя — 292 05 82, аддзелаў за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандэнцтваў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавічах: 47 71 94, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэры: 292 22 03.

http://www.vziazda.by; **ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ** тэл./факс: 287 17 79, e-mail: rok@vziazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з'яўляюцца супадзеннем з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 30.015. Індэкс 63850. Зак. № 1958.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 **Нумар падпісаны ў 19.30**
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 **4 мая 2012 года.**